

ПРОДОЛЖИЈА ПРОМОТИВНИТЕ ДЕНОВИ НА РЕГИОНИТЕ
СО ПОЛОШКИОТ, ЈУГОИСТОЧНИОТ, ИСТОЧНИОТ И
ЈУГОЗАПАДНИОТ РЕГИОН.

ЗЕЛС

ГЛАСИЛО

ЗАЕДНИЦА НА
ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

ВНЈВЛ

ГАЗЕТЌ

BASHKËSIA E
NJËSIVE TË
VETËQEVERISJES
LOKALE TË
REPUBLIKËS SE
MAQEDONISË

VAZHDIAN DITËT PROMOVUESE ME RAJONIN
E POLLOGUT, RAJONIN JUGLINDOR DHE ATË LINDOR
NË KUADËR.

062010

Почитувани,

Манифестацијата „Промотивни денови на регионите во Република Македонија“ под мотото „Сакај ја Македонија, уживај во својата татковина“, што ја организира ЗЕЛС во соработка со осумте Центри за развој на планските региони, продолжи и во месец јуни. Претставувањата на дел од нив, меѓу кои на Полошкиот регион, на Југоисточниот, на Источниот и на Југозападниот плански регион ги опфативме во овој број на Гласилото на ЗЕЛС, а во следното ќе можете да ги проследите и претставувањата на Скопскиот плански регион и на Вардарскиот. Промоциите постигна многу позитивни ефекти и привлекоа големо внимание кај граѓаните. Па така, и во услови на многу високи температури и силни поројни дождови, карактеристични при претставувањето на Источниот и на Југозападниот регион, граѓаните масовно доаѓаа на скопскиот плоштад, сакајќи да се запознаат со стопанските, туристичките, природните и културни потенцијали на секој регион. При тоа тие од страна на присутните градоначалници и општинската администрација добиваа бројни информации за активностите на општините, за локалните регионалните проекти и идни планови.

ЗЕЛС во текот на јуни, преку ЗЕЛС Тренинг Центарот, реализираше поголем број на обуки за претставниците на општинската администрација, каде за дел од нив беше предвидена и партиципација, со што ЗЕЛС започнува да го гради патот на обезбедување на самоодржливост на заедницата, бидејќи поддршката од странските донатори за нашата земја сè повеќе се намалува. На 28 мај, беше одржана и осмата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС. На дневен ред беа ставени поголем број на прашања од исклучителна важност за општините, меѓу кои и за можностите за преминување на поголем број општини во втората фаза од фискалната децентрализација. Исто така, беа изнесени ставовите на Комисијата за комунални дејности при ЗЕЛС, се дискутираше за недостатокот на финансиски средства за образованието, за продолжувањето на разговорите со ЕВН-ЕСМ, како и за преземените чекори за отворање на Канцеларија на ЗЕЛС во Брисел и за нејзините активности. Во овој период, особено интересна беше и организираната тркалезна маса во соработка со УНДП, за поставување на систем за финансирање на еднакви услуги за сите граѓани, односно за можностите за поставување на реално спроведлив, ефективен и оддржлив модел на финансиска распределба на средствата меѓу централната и локалната власт.

Навременото и ефективно работење на ЗЕЛС се потврдува и со наременото подготвување на Стратегискиот план за 2011-2015 година. Комисијата за стратески планирање активно работеше, па подготвената предлог-стратегија ЗЕЛС веќе ја достави до сите нејзини членки - општините, на разгледување, за што очекуваме ваши предлози и забелешки.

За сите овие и за други активности реализирани во изминатиот период ќе можете подетално да се запознаете во јунскиот број на вашето и наше Гласило.

Со почит,
Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

Тë nderuar,

Manifestimi „Ditët promovuese të rajoneve në Republikën e Maqedonisë“ nën moton „Duaje Maqedoninë, kënaqu në atdheun tënd“, që e organizon BNJVL në bashkëpunim me tetë Qendrat për zhvillim të rajoneve planifikuese, vazhdoi edhe në muajin qershor. Paraqitjet e një pjesë nga to, ndër të cilat edhe të rajonit të Pollogut, Juglindor, Lindor dhe atij Jugperëndimor i kemi përfshirë në këtë numër të gazetës së BNJVL-së, ndërsa në numrin tjetër do të keni mundësi t'i lexoni edhe paraqitjet e rajonit të Shkupit dhe atij të Vardarit. Promovimet arritën shumë efekte pozitive dhe tërheqën vëmendje të madhe tek qytetarët. Dhe kështu,

edhe në kushte të temperaturave të larta dhe kohës me shi, karakteristike gjatë paraqitjes së rajonit lindor dhe jugperëndimor, qytetarët në mënyrë masive vinin në sheshin e qytetit, duke dëshiruar të njihen me potencialet e ndryshme ekonomike, turistike, kulturore dhe natyrore të secilit rajon. Gjatë saj nga ana e kryetarëve të pranishëm dhe administratës komunale morrën informacione të shumta për aktivitetet e komunave, për projektet rajonale dhe lokale si dhe planet për të ardhmen.

BNJVL në rrjedhat e muajit qershor, nëpërmjet BNJVL Qendrës Trajnuese, realizoi trajnime të shumta për përfaqësuesit e administratës komunale, ku për pjesë nga ato ishte parashikuar participim, me ç'rast BNJVL fillon t'a ndërton rrugën e sigurimit të vetëqëndrueshmërisë së bashkësisë, sepse përkrahja nga donatorët e huaj për shtetin tonë sa po shkon dhe po ulet. Më 28 maj, ishte mbajtur edhe seanca e tetë e Bordit drejtues të BNJVL-së. Në rend dite ishin parashtruar numër i madh pyetjesh me rëndësi të jashtëzakonshme për komunat, ndër të cilat edhe për mundësitë për kalimin e një numri më të madh të komunave në fazën e dytë të decentralizimit fiskal. Gjithashtu, ishin theksuar qëndrimet nga Komisioni për veprimtari komunale pranë BNJVL-së, u diskutua për mungesën e mjeteve financiare për arsim, për vazhdimin e bisedimeve me EVN-EEM, si dhe për hapat e ndërmarrë për hapjen e Zyres së BNJVL-së në Bruksel dhe për aktivitetet e saja. Në këtë periudhë, interesante ishte edhe organizimi i tryezës së rrumbullakët në bashkëpunim me UNDP, për vendosjen e sistemit për financim të shërbimeve të njejta për të gjithë qytetarët, respektivisht për mundësitë për vendosjen e modelit të zbatueshëm, efektiv dhe të qëndrueshëm të ndarjes financiare të mjeteve ndërmjet pushtetit qendror dhe atij lokal.

Puna në kohë të duhur dhe efektive e BNJVL-së vërtetohet edhe me përgatitjen e planit strategjik për vitin 2011-2015. Komisioni për planifikim strategjik aktivisht punoi, për propozim-strategjinë e hartuar të BNJVL-së të cilën e dërgoi deri te të gjitha komunat për shqyrtim, për çka presim propozime dhe vërejtje tuaja.

Për të gjitha këto dhe aktivitete tjera të realizuara në periudhën që kaloi do të mundeni më detajisht të njoftoheni në numrin e qershorit të gazetës Tuaj dhe tonë.

Me respekt,
Dushica Perisheva
Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Женевска бб, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk , www.zels.org.mk

Извршен директор на ЗЕЛС - Душица Перишиќ
Заменик извршен директор на ЗЕЛС - Ардита Дема
Уреднички колегиум - Весна Арсовска - Динковска, Виктор Арнаудовски
Дизајн и подготовка за печат - Европа 92
Печати - Европа 92

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

tel. +389 (0)2 30 99 033 / fax: +389 (0)2 30 61 994
rruga. Zhenevska p.n., F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
contact@zels.org.mk , www.zels.org.mk

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së - Dushica Perisheva
Zëvendës drejtor ekzekutiv - Ardita Dema
Bordi redaktues - Vesna Arsovska - Dinkovska, Viktor Arnaudovski
Pergatitje per shtyp - Evropa 92
Shtyp - Evropa 92

УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС ЈА ОДДРЖА ОСМАТА СЕДНИЦА

Управниот Одбор на ЗЕЛС на 28 мај, во Пелинце, ја оддржа осмата седница на која беа разгледани повеќе прашања од важност за работењето на ЗЕЛС и на општините. Едногласно беше усвоена завршната сметка од финансиското работење на ЗЕЛС за 2009 година и ревизорскиот извештај. Градоначалниците ги усвоија препораките за општините во Р. Македонија за изменување и дополнување на Статутот на општината со цел институционализирање на форумите и донесувањето на Правилник за нивно организирање и спроведување. При тоа тие нагласија дека станува збор за работна верзија којашто се прилагодува според специфичностите во секоја локална власт. Дискусија се разви и по точката за потпишување на Меморандум за соработка меѓу ЗЕЛС, Собранието на РМ и Институтот за парламентарна демократија. Градоначалниците дискутираа за целисходноста од отворените канцеларии на пратениците во рамките на самите општини, бидејќи потенцираа дека во голем број општини државата преку СИЗ-от има празни

и неискорестени простории, а локалните власти немаат доволно простор за сместување ниту на својата администрација. Беше истакната и позитивната страна од ваквите канцеларии, во кои голем број општини гледаат можност, централната и локалната власт заемно да им помогнат на своите граѓани. Беше договорено да се разгледаат уште еднаш предложените можности за соработка и продолжување на активностите на парламентарците во општинските канцеларии. Потоа беше прифатен Меморандумот за соработка на ЗЕЛС и Црвен Крст на РМ, со цел заемно координирање, комуникација и превземање на активности од општествено, а пред се хумано значење.

Во однос на манифестацијата за промоција на планските региони, под мотото „Сакај ја Македонија уживај во својата татковина“, беа искажани позитивни критики за досегашната реализа-

BORDI DREJTUES I BNJVL-SË MBAJTI SEANCËN E TETË

Bordi drejtues i BNJVL-së, në Pelince, mbajti seancën e tetë, në të cilën u shqyrtuan çështje tejet të rëndësishme për punën e BNJVL-së dhe të komunave. Unanimisht u miratua llogaria përfundimtare nga puna financiare e BNJVL-së për vitin 2009 dhe raporti i revizionit. Kryetarët e komunave i miratuan rekomandimet për komunat në R. e Maqedonisë për ndryshim dhe plotësim të Statutit të komunave me qëllim institucionalizimi të forumeve dhe sjelljen e Rregullores për organizimin dhe zbatimin e tyre. Ata theksuan se bëhet fjalë për versionin e punës i cili përshtatet sipas specifitetit në çdo pushtet lokal. Diskutimi u zhvillua edhe sipas pikës për firmosjen e Memorandumit për bashkëpunim midis BNJVL-së, Kuvendit të RM dhe Institutit për demokraci parlamentare. Kryetarët e komunave diskutuan për përfitimet nga zyret e hapura të deputetëve në kuadër të vetë komunave, sepse

potencuan se në shumë komuna shteti përmes BIV ka hapësira të zbrazëta dhe të pashfrytëzuara, ndërsa pushtet lokal nuk kanë hapësirë të mjaftueshme për vendosjen e vetë adminsitratës së tyre. U theksua edhe ana pozitive nga zyret e këtilla, ku numër i madh i komunave shohin mundësi, pushteti qëndror dhe lokal në mënyrë të ndërsjelltë t'u ndihmojnë qytetarëve të tyre. U dakorduan që edhe një herë të shqyrtohen mundësitë e propozuara për bashkëpunim dhe vazhdim të aktiviteve të parlamentarëve në zyret komunale. Pastaj u miratua memorandumit për bashkëpunim të BNJVL-së dhe Kryqit të Kuq të RM, me qëllim koordinimi dhe komunikimi të ndërsjelltë dhe ndërmarrje të aktiviteteve me rëndësi sociale, e para se gjithash humane.

Lidhur me manifestimin për promovimin e rajoneve me moton „Duaje Maqedoninë, kënaqu në atdheun tënd“, u treguan kritika pozitive për realizimin e deritanishëm të manifestimit, vizitueshmërisë dhe publicitetit të shkaktuar si dhe për angazhimin e

ЗЕЛС ДА ГИ ИНТЕНЗИВИРА АКТИВНОСТИТЕ ЗА ОТВОРАЊЕ НА КАНЦЕЛАРИЈА ВО БРИСЕЛ

Членовите на УО дискутираа и за итната потреба од отворање на Канцеларија на ЗЕЛС во Брисел, бидејќи активностите на асоцијацијата треба да се насочуваат кон институциите на ЕУ, со оглед што РМ веќе има кандидатски статус. Ова е предвидено и во Акциониот план на ЗЕЛС и беше договорено активностите да се забрзат со цел некаде до септември да се дефинираат и завршните одлуки за отворањето на канцеларијата. Присутните беа информирани за преземените чекори досега, од страна на претседателот на ЗЕЛС и извршниот директор и постоечките можности и услови за отворање на канцеларијата. Претседателот на ЗЕЛС Коце Трајановски, присутните ги информира дека Градот Скопје неодамна се приклучи на мрежата за енергетска ефикасност организирана од Европска Унија и посочи дека и останатите општини би можеле да ги искористат овие можности.

ција на манифестацијата, посетноста и предизвиканиот публицитет како и за ангажираност на општините, центрите за развој на планските региони и на службата на ЗЕЛС. Се дискутираше за потребата од свикнување на заеднички состанок со претставници од Министерството за локална самоуправа за дефинирање на активностите и обврските околу организирањето на Регионалната конференција на заедничкиот консултативен комитет помеѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската Унија, што ќе се одржи на 8 јули, кога ќе се претстави и Вардарскиот регион.

Беше разгледана и информацијата за чистење на каналите, активност што ја организира Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство во соработка со општините. Под точката разго беа изнесени ин-

формациите за прифаќањето на уредбите за методологиите за распределување на средствата за образование за 2011 година и беше договорено со креирањето на новиот Буџет да се организира работилница меѓу претставници на ЗЕЛС и на МОН, каде би се извршила симулација и би се утврдиле можности за нивни измени или дополнувања. Беше потенцирано дека со намалените средства во образованието за 2010 година и зголемувањето на платите на наставниот кадар, ќе предизвика во голем број општиние да не бидат во можност да ги подмират обврските до крајот на годината. Беше најавено дека министерот за образование укажал дека ќе се направат напори овие средства за училиштата да се зголемат, со претстојниот ребаланс на Буџетот. Исто така беше потенцира средбата на претставници од ЗЕЛС со новото раководство на ЕНВ, ЕСМ

Македонија, каде посебно беше потенцирано во следните разговори со оваа компанија да се бара во тужбите до корисниците да ги вклучат и комуналните такси, како и да се бара бришење на каматите и репрограмирање на долгот. При тоа беше укажано дека е потребно и писмено обраќање и до МЕРСО и до ЕЛЕМ за и тие да се откажат од дел од каматите.

тоа претставува законска обврска. Градоначалникот на Штип Зоранчо Алексов ги информираше членовите на УО за формирањето на Совет на градоначалници на ВМРО каде тој е именуван како претседател, дека апсолутно не станува збор за паралелна институција или бојкотирање на работата на ЗЕЛС, како што некои медиуми го толкуваа, туку напро-

УШТЕ 11 ОПШТИНИ ВО ПРВАТА ФАЗА

На седницата беше изнесен и извештајот од состанокот на Комисијата за следење и оценка на исполнетост на услови за преминување во втората фаза од децентрализацијата, одржан на 20 мај. Општината Македонска Каменица доби позитивна оценка од Комисијата и се чека на одлука и од Владата, со што е констатирано дека 11 општини се уште не се влезени во втората фаза. Меѓу другото беше потенцирано дека е мален процентот на собирање на данокот на имот и беше пренесена забелешката дека одредени општини не испраќаат квартални извештаи за што ќе следат и парични казни за општината и за градоначалникот. При разгледувањето на оваа точка беше поставено и прашањето за високиот износ на сумата што Македонски пошти им ја наплаќа на општините по испорачано решение и потребата од изнаоѓање на заедничко решение за овој проблем на општините.

Градоначалниците дискутираа и за пристигнатата забелешка од Бирото за јавни набавки, што ја изнесе директорката на Бирото при посетата во ЗЕЛС, кога укажа дека голем број општини не доставуваат извештаи до Бирото за завршениите јавни набавки а

тив тој има за цел во рамките на партијата да се зголеми значењето и да и се придаде поголема важност на децентрализацијата и на проблемите со кои се среќаваат градоначалниците и локалните власти при спроведувањето на своите надлежности..

ИЗНЕСЕНИ СТАВОВИТЕ ОД КОМИСИЈАТА ЗА КОМУНАЛНИ ДЕЈНОСТИ ПРИ ЗЕЛС

Управниот одбор ги разгледа изнесените предлог-ставовите на Комисијата за комунални дејности, каде особен интерес предизвикаа измените во Законот за гробишта и погребални дејности, при што беше поддржана иницијативата на АДКОМ да се одложи примената за време од три години, а за понудување на адекватни решенија ЗЕЛС да свика состанок со МТВ. Исто така беше иницирано, преку АДКОМ да се соберат податоци за тоа колкави се долговите на комуналните претпријатија кон ПИОМ.

komunave, qendrave për zhvillim të rajoneve planifikuese dhe shërbimit të BNJVL-së. U diskutua për nevojën e thirrjes së mbledhjes së përbashkët me përfaqësuesit e Ministrisë për vetëqeverisje lokale për definimin e aktiviteteve dhe obliguimeve rreth organizimit të Konferencës Rajonale të Komitetit të përbashkët konsultativ midis

U shqyrtua edhe informacioni për pastrimin e kanaleve, aktivitet ky që e organizon Ministria për bujqësi, pylltari dhe ekonomi të ujërave, në bashkëpunim me komuna. Nën pikën të ndryshme, u parashtruan informacionet për pranimin e rregulloreve për metodologjitë për shpërndarjen e mjeteve për arsim për vitin 2011

EDHE 11 KOMUNA NË FAZËN E PARË

Në seancë u parashtrua edhe raporti nga mbledhja e Komisionit për ndjekje dhe vlerësim të plotësimit të kushteve për kalim në fazën e dytë të decentralizimit të mbajtur më 20 maj. Komuna Makedonska Kamenica, fitoi vlerësim pozitiv nga Komisioni dhe pritet për vendim nga Qeveria, me ç'rast është konstatuar se 11 komuna ende nuk kanë hyrë në fazën e dytë. Mes tjerash u potencua se është zvogëluar përqindja e mbledhjes së tatimit të pronës dhe u parashtrua vërejtje se komuna të caktuara nuk dorëzojnë raporte kuartale për të cilat do të veprohet me dënim në të holla për komunën dhe kryetarin e komunës. Gjatë shqyrtimit të kësaj pike u ngrit edhe çështja për shumën e lartë që Postat e Maqedonisë u'a arkëtojnë komunave sipas vendimit të rekomanduar dhe nevojës nga gjetja e zgjidhjes së përbashkët të këtij problemi të komunave.

Republikës së Maqedonisë dhe Komitetit të rajoneve të Bashkimit Evropian, që do të mbahet më 8 korrik, kur do të paraqitet edhe rajoni i Vardarit.

dhe rënë dakord që me krijimin e Buxhetit të ri të organizohet punëtori midis përfaqësuesve të BNJVL-së dhe MASH, ku do të kryejë simulacion dhe do të përcak-

BNJVL T'Ë INTENSIFIKOJË AKTIVITETET PËR HAPJEN E ZYRES NË BRUKSEL

Anëtarët e BD diskutuan për nevojën urgjente nga hapja e Zyres së BNJVL-së në Bruksel, sepse aktivitetet e asociacionit duhet të drejtohen nga institucionet e BE-së, duke pasur parasysh se RM tash më ka status të kandidatit. Kjo është parashikuar edhe në Planin aksional të BNJVL-së dhe u dakorduan që aktivitetet të përshejtohen me qëllim që diku nga shtatori të definohen edhe vendimet përfundimtare për hapjen e zyres. Të pranishmit u informuan për hapat e ndërmarra deri më tani nga ana kryesive të BNJVL-së dhe drejtorit ekzekutiv dhe për mundësitë dhe kushtet ekzistuese për hapjen e zyres.. Kryetari i BNJVL-së Koce Trajanovski, të pranishmit i informoi se Qyteti i Shkupit, para do kohë i'u kyç rrejt për efikasitet energjetic, të organizuar nga Bashkimi Evropian dhe theksoi se edhe komunat tjera do të mund t'i shfrytëzojnë këto mundësi.

toheshin mundësi për ndryshimin ose plotësimin e tyre. U potencua se me mjetet e zvogëluara në arsim për vitin 2010, dhe rritjen e rrogave të kuadrin arsimor, do të mundësojë që në masë të madhe komunat të mos mund t'i paguajnë borxhet deri në fund të vitit. U lajmërua se ministri për arsim ka potencuar se do të bëhen përpjekje që këto mjete për shkollat të rriten, me rebalancin e ardhshëm të Buxhetit. Gjithashtu u potencua takimi i përfaqësuesve të BNJVL-së me kryesinë e re të EVN, ESM- Maqedoni ku veçanërisht u potencua me bisedimet e ardhshme me këtë kompani të kërkohet në paditë deri të shfrytëzuesit t'i përfshijnë edhe taksat komunale, si dhe të kërkohet shlyerje e kamatave dhe riprogramim të borxhit. Gjatë kësaj u theksua se është e nevojshme edhe paraqitja me shkrim edhe deri te MEPSO dhe ELEM dhe ata të heqin dorë nga pjesë e kamatave. Kryetarët

e komunave diskutuan edhe për vërejtjen e arritur nga ana e Biorosë për furnizime publike që e parashtrori drejtoresha e Biorosë gjatë vizitës së saj në BNJVL, kur përmendi se numër i madh komunash parashtrorin raporte deri te Biroja për furnizimet e kryera publike ndërsa paraqet obligim ligjor. Kryetari i komunës së Shtipit, Zoranço Alekov i informoi anëtarët e BD rreth formimit të Këshillit të kryetarëve të komunave të VMRO ku ai është emëruar si kryetar, se absolutisht nuk bëhet fjalë për institucion paralel ose bojkotim të punës së BNJVL-së, siç e interpretonin disa media, përkundrazi ka për qëllim që në kuadër të partisë të rritet rëndësia dhe t'i jepet rëndësi më e madhe decentralizimit dhe problemeve me të cilat ballafaqohen kryetarët e komunave dhe pushtetet lokale gjatë zbatimit të kompetencave të tyre.

U PARASHTRUAN QËNDRIMET NGA KOMISIONI PËR VEPRIMTARI KOMUNALE PRANË BNJVL-SË

Bordi drejtues i shqyrtoi propozim-qëndrimet e Komisionit për veprimtari komunale, ku interesim të veçantë shkaktuan ligji për varreza dhe veprimtari varrimi, me ç'rast u përkrah iniciativa e ADKOM që të anulohet zbatimi në kohë prej 3 vitesh, ndërsa për gjetjen e zgjidhjeve adekuate BNJVL të thirr mbledhje me MTL. Gjithashtu u inicua, përmes ADKOM të mblidhen të dhëna sa janë borxhet e ndërmarrjeve komunale ndaj SPIM.

ЗЕЛС ПОМАГА ЗА ЗАБРЗАНО ИНСТАЛИРАЊЕ НА НОВИТЕ 2100 УРЕДИ ЗА БЕЗЖИЧЕН ИНТЕРНЕТ ВО УЧИЛИШТАТА

Со цел да се овозможи максимална искористеност на 53 000 компјутери од владината програма „Компјутер за секое дете“, УСАИД проектот за основно образование, по барање на МИО обезбеди 2100 уреди, т.н. Access Points или пристапни точки, кои ќе овозможат безжичен интернет пристап до секоја училишница за одделенска настава. Овие уреди ќе бидат дистрибуирани до сите општини, односно до училиштата, заедно со пропатен документ за пренос на сопственост од УСАИД ПЕП до општините, како и писмо во кое ќе биде наведено по колку уреди треба да се дистрибуираат до секое училиште во рамките на општината. Документот за пренос на сопственост ќе го потпише градоначалникот и ќе се завери со печат и архивски број од општината.

Со цел полесно да се сподее-

лат информации за преземање на натамошната постапка до инсталирањето на пристапните точки, Комисијата за образование при ЗЕЛС иницираше, а со помош на центрите за развој на планските региони организираше регионални средби на претставниците од МИО и ПЕП со претставниците од општините. Средбите се организираа во периодот од 22 до 28 јуни, на кои присуствуваа лица задолжени за информатиката технологија во рамките на општината или на советниците за образование кои добија задолженија да го посетат секое училиште од општината и да пополнат анкетен прашалник за потребата и за локациите за поставувањето на пристапните точки. Крајниот термин за завршување на инсталацијата е 30 август 2010 година, пред започнувањето на новата учебна година.

БНЈВЛ НДИМОН ПËР ИНСТАЛИМ ТË ШПЕЈТУАР ТË 2100 МЈЕТЕВЕ ТË РЕЈА ПËР ИНТЕРНЕТ АЈРОР НË ШКОЛА

Me qëllim që të mundësohet përdorim maksimal i 53 000 kompjutorëve nga programi qeveritar „Kompjuter për secilin fëmijë“, USAID Projekti për arsim fillor, me kërkesë të MShI, siguroi 2100 mjete, të a.q. Access Points ose pika aderuese, që do të mundësojnë qasje për internet ajror deri te secila shkollë për mësim klasor. Këto vegla do të jenë të distribuara deri te të gjitha komunat, sëbashku me dokument shoqëruar për bartjen e pronësisë nga USAID PEP deri te komunat, si dhe letër në të cilën do të jetë e theksuar se nga sa vegla duhet të distribuohen deri te secila shkollë në kuadër të komunës. Dokumenti për bartje të pronësisë do të duhet të jetë i firmosur nga kryetari dhe i verifikuar me vulë dhe numër arkivues nga komuna.

Me qëllim ndarjen më të

lehtë të informacioneve për marrjen e procedurës së mëtutjeshme deri te instalimi i pikave aderuese, Komisioni për arsim pranë БНЈВЛ-сë inicoi, dhe me ndihmë të qendrave për zhvillim të rajoneve planifikuese, organizoi takime rajonale me përfaqësuesit e MShI dhe PEP, si dhe me përfaqësuesit nga komunat. Takimet u organizuan në periudhën nga 22 deri 28 qershor, ku morrën pjesë persona që janë të detyruar për teknologjinë informative në kuadër të komunës ose këshilltarë për arsim që morrën detyrim për të vizituar çdo shkollë nga komuna dhe të plotësojnë pyetësor anketues për nevojën dhe lokacionet për vendosjen e pikave aderuese. Termini i fundit për përfundimin e instalimeve është 30 gushti 2010, para fillimit të vitit të ri mësimor.

КОНФЕРЕНЦИЈА „ПРОГРАМИ НА ЗАЕДНИЦАТА“

На 20 мај, во хотелот „Александар палас“ во Скопје, се одржа конференција со наслов „Програми на Заедницата“, што ја организира локалната канцеларија на СНВ—Холандска развојна организација (СНВ-Netherlands Development Organisation) во рамките на програмата: „Зажакнување на процесот на пристапување во ЕУ на локално ниво“. Холандската развојна организација, во соработка со ЗЕЛС, ќе организира серија на настани за промовирање на можностите што ги нудат „Програмите на Заедницата“ за крајните корисници во РМ, со посебен акцент на општините и на другите локални организации.

На конференцијата присуствуваа градоначалници и претставници на општините, кои

по последувањето на презентациите за поголем број европски програми, преку пополнувањето на краток прашалник, ја покажаа заинтересираноста за вклучување во понатамошните активности на проектот. По селектирањето на три најинтересни програми, ќе се организираат денови на партнерства за секоја селектирана програма и ќе се формираат работни групи (од повеќе заинтересирани локални/национални организации и институции), со цел да се изработи Проект-апликација за секоја од селектираните три програми.

На конференцијата присуствуваа Вицепремиерот Васко Наумовски и заменик-амбасадорот на Холандија во РМ, Герт Кампмен.

КОНФЕРЕНЦË „ПРОГРАМЕ НË БАШКËСИ“

Мë 20 мај, në hotelin „Aleksandar Pallas“ në Shkup, u mbajt Konferencë me titull “Programe në Bashkësi”, që e organizoi Zyra lokale e SNV – Organizata holandeze për zhvillim në kuadër të programit: “Përforsim të procesit të aderimit në BE në nivel lokal”. Organizata holandeze për zhvillim, në bashkëpunim me БНЈВЛ-нë, do të organizon një sërë ngjarjes për promovimin e mundësive që i ofrojnë Programet në bashkësi për përdoruesit në RM, me theks të veçantë komunave dhe organizatave tjera lokale.

Në konferencë morrën pjesë kryetarë dhe përfaqësues të komunave, të cilët pas përcjelljes së prezantimeve

për numër më të madh të programeve evropiane, nëpërmjet plotësimit të pyetësorit të shkurtër e treguan interesimin për kyqjen në aktivitetet e mëtutjeshme të projektit. Pas selektimit të tre programeve më interesante, do të organizohen ditët e partneritetit për secilën program të selektuar dhe do të formohen grupe punuese (nga më shumë organizata dhe institucione lokale/kombëtare) me qëllim hartimin e Projektit aplikacion për secilën nga 3 programet e selektuara.

Në konferencë morri pjesë edhe Zëvendës Kryeministri Vasko Naumovski dhe zëvendës ambasadori i Holandës në R.M, Gert Kampen.

ЗЕЛС ГО ПОДДРЖУВА ОДЛОЖУВАЊЕТО НА ПРИМЕНАТА НА ЗАКОНОТ ЗА ГРОБИШТА И ПОГРЕБАЛНИ УСЛУГИ

ЗЕЛС упати писмо до Министерството за транспорт и врски, со кое ја поддржа иницијативата на Асоцијацијата на даватели на комунални дејности (АДКОМ) за одложување на примената на Законот за гробишта и погребални услуги за период од три години. Особено беше иницијативно барањето, доколку одложувањето не може да се реализира подеднакво за сите општини, да се обезбеди одложување на примената на Законот за општините кои имаат најмногу 20.000 жители. Причината за ваквото барање е поради неможноста општините

да обезбедат поодделни правни субјекти за извршување на услугата и поодделен давател на погребални услуги, поради некономичноста за помалите средини, каде на јавните тендери воопшто и не се пријавуваат вакви правни субјекти. Наспроти ова, пак, инспекторските служби на терен започнале со изрекување на казни мерки за општините поради непочитување на законските одредби. Ова прашање беше разгледувано од страна на УО и доби едногласна поддршка за одложување на примената на Законот за три години.

BNJVL ПЕРКРАХ АНУЛИМИН Е ЛИГИТ ПЕР ВАРРЕЗА ДНЕ ШЕРБИМЕ ВАРРИМИ

BNJVL дergoi letër në Ministrinë për transport dhe lidhje, me të cilën e përkrahu iniciativën e Asociacionit të dhënësve të vepërimitarive komunale (ADKOM) për anulimin e zbatimit të Ligjit për varreza dhe shërbime varrimi, në përiudhë tre vjeçare. Veçanërisht u inicua kërkesa për deri sa anulimi nuk mund të realizohet në mënyrë të barabartë për të gjitha komunat, të sigurohet anulim i zbatimit të Ligjit për komunat të cilat kanë më së tepërmi 20.000 banorë. Arsyja për një kërkesë të këtillë, është për shkak të pamundësisë që komunat të sigurojnë

subjekte të caktuara juridike për kryerjen e shërbimit dhe dhënës të veçantë të caktuar të shërbimeve të varrimit, për arsye të ekonomisë së ulët në mjediset më të vogla, ku në tenderët publik as që paraqiten subjekte të këtilla juridike. Përkundër kësaj, shërbimet inspektive, në teren, kanë fillur me shqiptimin e masave për dënim ndaj komunave, për arsye mosrespektimi të dispozitave ligjore. Kjo çështje u shqyrtua nga ana e BD dhe fitoi përkrahje unanime për anulimin e ligjit për 3 vite.

ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАРОТ РЕАЛИЗИРАШЕ И ОБУКИ ЗА ВНАТРЕШНИТЕ РЕВИЗОРИ И ПРОСВЕТНИТЕ ИНСПЕКТОРИ

Заедницата на единците на локалната самоуправа на Република Македонија-ЗЕЛС на 22 јуни 2010 година ја одржа обуката „Внатрешна ревизија и внатрешна контрола во јавниот сектор“ наменета за општинските внатрешни ревизори. Учесниците беа запознати со концептот за јавната внатрешна финансиска контрола, текот на имплементацијата на новиот закон за јавна внатрешна финансиска контрола, за внатрешната ревизија во јавниот сектор во земјата, организација и принципи за работа на внатрешната ревизија, како и за управувањето со ризикот и внатрешната ревизија.

Учесниците заклучија дека внатрешната ревизија и контролата во јавниот сектор е клучен елемент за транспарентно работење на општината, за имплементацијата на стандардите во секојдневно функционирање на општините, како и област којашто сигурно води кон квалитетно и правилно исполнување на надлежностите на ЕЛС согласно со прописите.

Тренинг центарот на ЗЕЛС – ЗТЦ заедно со стручните лица од Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола при Министерството за финансии на Република Македонија, ја реализираа обуката на која учество земаа 25 внатрешни ревизори од општините во

Република Македонија.

ЗЕЛС Тренинг центарот-ЗТЦ продолжи со обуката за „Примена на општата управна постапка во надлежностите на ЕЛС“, така што на 24 јуни, 2010 ја намени за овластените инспектори и вработени во одделенијата за образование/просвета во општинските администрации. Општиот дел од обуката го спроведоа стручните лица од Државниот управен инспекторат при Министерството за правда на РМ, а посебниот дел од Програмата го образложија претставници од Државниот просветен инспекторат при Министерството за образование на Република Македонија, Сефадин Елези и Антоanela Стојановска. Образованието е трета по ред област во којашто вработените од општините активно ја спроведуваат локалната надлежност. Во април и мај, оваа година, беа опфатени урбанизмот и градежништвото и животната средина. Одзивот за потреба од стручно усовршување е голем, со што општините покажуваат дека има потреба и волја да вложуваат во сопствениот општински човечки стручен капацитет. Овие обуки се спроведуваат со уплата на износ за партиципација со кој се покриваат основните трошоци за спроведување на потребните обуки.

BNJVL QENDRA E TRAJNIMEVE REALIZOI EDHE TRAJNIME PËR REVIZORËT E BRENDSHËM DHE INSPEKTORËT ARSIMOR

Bashkësia e njëjësive të vetëqeverisjes lokale të Republikës së Maqedonisë-BNJVL, më 22 qershor, 2010 mbajti „Revizion të brendshëm dhe kontroll të brendshëm në sektorin publik“ të dedikuar për revizorët e brendshëm komunal. Pjesëmarrësit u njohën me konceptin e kontrollit financiar të brendshëm publik, rrjedha e implementimit të ligjit të ri për kontrollin financiar të brendshëm publik, për revizionin e brendshëm në sektorin publik, organizimin dhe parimet e punës që revizionit të brendshëm si dhe për menaxhimin me rrezikun dhe revizionin e brendshëm

Pjesëmarrësit arritën në përfundim se revizionin e brendshëm dhe kontrollin në sektorin publik është element kyç për punën transparente të komunës në implementimin e standardeve në funksionimin e përditshëm të komunës, si dhe lëmi e cila në mënyrë të sigurt udhëzon drejt plotësismit të kompetencave të NJVL në pajtim me dispozitat.

Qendra e trajnimeve të BNJVL- QT së bashku me personat profesional nga Sektori për kontroll të brendshëm financiar pranë Ministrisë për financa në Republikën e Maqedonisë. E realizoi tra-

jnimin në të cilin morrën pjesë 25 revizorë të brendshëm nga komunat e Republikës së Maqedonisë.

BNJVL Qendra e Trajnimeve vazhdoi me trajnimin „Zbatim i procedurës së përgjithshme administrative në kompetencat e NJVL“, kështu që më 24 qershor, 2010 u'a dedikoi inspektorëve të autorizuar dhe të punësuarve në sektoret për arsim në administratat komunale. Pjesën e përgjithshme të trajnimit i zbatuan personat profesional nga Inspektoriatit Shtetëror Administrativ pranë Ministrisë për drejtësi të RM, ndërsa pjesën e veçantë nga Programi e arsyetuan përfaqësuesit e Inspektoriatit Shtetëror Arsimit pranë ministrisë për arsim të RM, Sefedin Elezi dhe Antoanela Stojanvska. Në prill dhe maj këtë vit, u përfshinë urbanizmi dhe ndërtimtaria dhe mjedisi jetësor. Nevoja nga përsosja profesionale është e madhe, me ç'rast komunat tregojnë se kanë nevojë dhe vullnet të investojnë në kapacitetin komunal njerëzor profesional. Këto trajnime zbatohen me pagesën e shumës për participim me të cilën mbulohen shpenzimet themelore për zbatimin e trajnimeve të duhura.

ПРЕПОРАКИ ЗА ПОДИГНИВАЊЕ НА НИВОТО НА ТРАНСПАРЕНТНОСТ ВО ОПШТИНИТЕ ОД РЕГИОНОТ

„Општините да се обврзат да ја усвојат политиката за „нула-толеранција“ за корупција, како потврда на тоа дека етиката на локално ниво има директно влијание врз обезбедувањето на добро управување. Да го усвојат Етичкиот кодекс и основат Етички одбор, со цел давање насоки за етичко работење и носење одговорност при кршењето на начелата содржани во документот. Да воспостават внатрешен систем за ревизија. Да развијат план за обуки на локалните државни службеници во насока на јакнење на нивните капацитети за познавањето и придржување кон правилата за однесување на државните службеници и на избраните претставници. Да се дополнат политиките за борба против корупцијата од страна на локалните власти...“

Ова се дел од сублимираните препораки за локалните власти, што беа упатени по дводневната регионална конференција „Добро управување, транспарентност и етика на локално ниво“, што се одржа од втори до четврти јуни 2010 година во Будва, Црна Гора, во организација на Министерството за внатрешни работи и на јавната управа од Црна Гора, Заедницата на општини на Црна Гора, Советот на Европа и ОБСЕ мисијата од Црна Гора, насочена кон отворањето на можностите за подобрување на транспарентноста на локално ниво.

На конференцијата присуствуваше и Министерот за локална самоуправа на Република

Македонија Муса Џафери и градоначалникот на Општина Штип Зоранчо Алексов, кој го презентираше воведувањето на електронскиот билтен во работата на општината, со цел обезбедување на навремено и целосно информирање на јавноста за општинските активности, но и обезбедување на поголема вклученост на граѓаните и на сите значајни локалните субјекти во утврдувањето на правците за дејствување на општината. Овој проект од присутните беше забележан како навистина добар пример за примена и кај локалните власти од другите земји.

Во рамките на дводневната конференција присуствуваа делегации и претставници од локалните самоуправи и од Асоцијациите на општините од регионот, претставници од Министерството за локална самоуправа и Асоцијацијата на општини од Словенија, Србија, Хрватска, Босна, Црна Гора, Албанија, претставници на меѓународни организации и експерти, кои ги споделуваа своите добри искуства во подигнување на нивото на транспарентноста на општините.

Во рамките на вториот работен ден беше презентиран проектот за Етика на локално ниво кој моментално го спроведува Асоцијацијата на општините од Црна Гора, а ZEAS прв го реализираше во текот на 2008 и 2009 година со 13 општини, од кои шест беа наградени за постигнувањата и за најдобрите практики.

РЕКОМАНДИМЕ ПËР НГРИТЈЕН Е НИВЕЛИТ ТË ТРАНСПАРЕНЦËС НË КОМУНАТ Е РАЈОНИТ

„Комунат të detyrohen t'a miratojnë politikën për "nulta-tolerancë" për korrupsion, si vërtetim i asaj se etika në nivel lokal ka ndikim direkt për sigurimin e menaxhimit të mirë. T'a miratojnë kodin etik dhe themelojnë bord etik me qëllim dhënien e drejtimeve për punë etike dhe bartje të përgjegjësive gjatë thyerjes së parimeve të përmbajtura në dokument. Të vendosin sistem të brendshëm për revizion. Të zhvillojnë plan për trajnime të nëpunësve shtetëror lokal në

isë, Musa Xhaferi dhe kryetari i komunës së Shtipit, Zoranço Aleksov që prezantoi vendosjen e buletinit elektronik në punën e komunës, me qëllim sigurimin në kohë të duhur dhe informim të plotë të publikut për aktivitetet komunale, por edhe sigurimin e përfshirjes më të madhe të qytetarëve dhe të gjitha subjekteve të rëndësishme lokale në përcaktimin e drejtimeve për veprimin e komunës. Ky projekt nga të pranishmit ishte vërejtur si shembull i mirë për zbatim edhe

drejtim të forcimit të kapaciteteve për njohjen dhe përmbajtjen kah rregullat për sjelljen e nëpunësve shtetëror dhe përfaqësuesve të zgjedhur. Të plotësohen politikat për luftë kundër korrupsionit nga ana e pushteteve lokale...“

Këto janë pjesë nga rekomandimet e sublimuara për pushtetet lokale, që ishin të dërguara pas konferencës dyditore rajonale „Menaxhim i mirë, transparencë dhe etik në nivel lokal“, që u mbajt nga dy deri më katër qershor, 2010, në Budvë - Mali i Zi, në organizim të Ministrisë për punë të brendshme dhe drejtorisë publike nga Mali i Zi, Bashkësia e komunave të Malit të Zi, Këshilli i Europës dhe OSBE misioni nga Mali i Zi, drejtuar kah hapja e mundësive për përmirësin e transparencës në nivel lokal

Në Konferencë morri pjesë edhe Ministri për vetëqeverisje lokale i Republikës së Maqedon-

në pushtetet lokale nga shtetet tjera.

Në kuadër të konferencës dyditore morrën pjesë delegatë dhe përfaqësues nga vetëqeverisjet lokale dhe Asociacionet e komunave nga shtetet e rajonit, përfaqësues nga ministria për vetëqeverisje lokale dhe Asociacioni i komunave nga Sllovenia, Sërbia, Kroacia, Bosna, Mali i Zi, Shqipëria, përfaqësues të organizatave ndërkombëtare dhe ekspertë, të cilët këmbëyen eksperiencat në ngritjen e nivelit të transparencës të komunave

Në kuadër të ditës së dytë punuese, ishte prezantuar projekti për etikë në nivel lokal që momentalisht e implementon Asociacioni i komunave nga Mali i Zi, dhe BNJVL i pari e realizoi në rrjedhat e vitit 2008 dhe 2009, me 13 komuna, nga të cilat gjashtë ishin të shpërblyera për arritjet dhe praktikat më të mira.

СОПИШТЕ, НОВО СЕЛО И ДОЈРАН НАГРАДЕНИ ЗА АКТИВНА ПРОМОЦИЈА И ПРОГРЕС НА ОПШТИНИТЕ

Општините Сопиште, Ново Село и Дојран годинава се добитници на наградата „Златна маска“ што ја доделува агенцијата Делта прес на манифестацијата „Во светот на успехот“ за остварувања во областа на промоцијата и прогресот на општината. Наградата се доделува на државни институции, медиуми, стопански и хуманитарни организации, амбасади, уметници, спортисти и невладини организации, врз основа на резултатите од телефонски анкети и прашалници на терен, спроведени на целата територија на Македонија, а е насочена за поттикнување на нивното успешно работење.

„Задоволството од оваа награда за мене и за вработените во општината е многу големо, бидејќи произлегува од анкетираниот мислење на граѓаните. Општините постојат за граѓаните, па токму затоа задоволството од наградата е уште поголемо, вели градоначалникот на општина Сопиште Јован Ѓорѓијоски.

Слично мислење делат и градоначалниците Глигор Чабулев на општина Дојран и Петар Спасов на општина Ново Село, за кои ова е доказ дека граѓаните сепак знаат да ја наградат ангажираноста на општината.

Реализирањето на низа проекти, меѓу кои нов пристапен пат, изградба и асфалтирање на повеќе локални улици, поставување на водовод, на атмосферска и фекална канализација, изградба на детски забавни паркови во сите населни места, трасирање на полски улици за земјоделците, реновирање на училиштата, подготовки за изградба на нова ВИП населба, се успесите за кои граѓаните ја наградиле општината Сопиште.

Општината Дојран награда-та ја заслужи за низа промотивните настани, меѓу кои за промоцијата на лековитата дојранска кал, заштитата на слаткото од дивни смокви, презентацијата на старите занаети, гастрономската

изложба „Дојранска автентика“, промоцијата на старите бункери во околината на дојранско кои се протегале долж линијата на некогашниот Солунски фронт, организирањето на дојранска вечер, културната манифестација „Дојрански ракувања“ и други настани.

Напоредно со промоцијата, во текот на изминатата година беа реализирани и низа комунални проекти со кои се подобри инфраструктурната удобност на ова јужно туристичко летувалиште, изградба на тротоари, пешачки патеки, нови канделабри и осветлување, чистење на трската долж крајбрежјето.

Интензивирањето на комуналните и на инфраструктурните активности во Ново Село се само дел од бројните активности кои придонесоа граѓаните да ја одвојат и оваа општина меѓу најдобрите. Општината интензивно работи и на создавањето на одржлив развој на алтернативен туризам преку искористување и промоција на културно-историското наследство, природните убавини и реткости за креирање на богата и разновидна туристичка понуда. Грижата и за лицата со посебни потреби и проектирањето на изградба на патека за хендикепирани лица до водопадите претставуваше уште еден дополнителен елемент за граѓаните да го дадат гласот за Ново Село и да придонесат да се најде меѓу најуспешните според анкетата на агенцијата.

СОПИСХТЕ, НОВО СЕЛО ДНЕ ДОЈРАНИ ТЌ ШПЌРБЛЈЕРА ПЌР ПРОМОВИМ АКТИВ ДНЕ ПРОГРЕС ТЌ КОМУНАВЕ

Комуна Сопиште, Ново Село и Дојрани, кЌтЌ vit janЌ fituese тЌ чмимит „Maska e artЌ“, qЌ e ndan agjencioni „Delta Pres“, nЌ manifestimin „NЌ botЌn e suksesit“ pЌr realizime nЌ lЌminЌ e promovimit dhe progres тЌ komunЌs. Чмими u ndahet institucioneve shtetЌrore, mediave, organizatave afariste dhe humanitare, artistЌve, sportistЌve dhe organizatave joqeveritare, nЌ bazЌ тЌ rezultateve nga anketat telefonike dhe pyetЌsorЌt nЌ teren, тЌ zbatuara nЌ mbarЌ territorin e MaqednisЌ, ndЌrsa ЌshtЌ drejtuar pЌr nxitjen e punЌs тЌ tyre тЌ sukseshme.

„KЌnaqЌsia nga чмими i kЌtillЌ, pЌr mua dhe тЌ punЌsuarit nЌ komunЌ ЌshtЌ shumЌ e madhe sepse rrjedh nga mendimet e anketuara тЌ qytetarЌve, komunat ekzistojnЌ pЌr qytetarЌt, prandaj edhe kЌnaqЌsia pЌr чмимин e fituar ЌshtЌ edhe mЌ e madhe“ theksoi kryetari i komunЌs sЌ Sopiшtes, Jovan Gjorgjijoski.

Mendim тЌ ngjashЌm ndajnЌ edhe kryetarЌt Gligor Чabulev, kryetari i komunЌs sЌ Doјranit dhe Petar Spasov, kryetari i komunЌs sЌ Novo SellЌs, pЌr тЌ cilЌt kjo ЌshtЌ dЌshmi se qytetarЌt dijnЌ т‘a shpЌrblejnЌ angazhimin e komunЌs.

Realizimet e nјЌ sЌrЌ projekteve, midis тЌ cilave rruga e re pЌr aderim, asfaltimi i shumЌ rrugЌve lokale, vendosja e uјЌsjellЌsit, e kanalizimit atmosferik dhe pЌr

fekale, ndЌrtim i parqeve argЌtuese pЌr fЌmijЌ nЌ тЌ gjitha vendet e banuara, trasimi i rrugЌve pЌr bujqЌt, renovimi i shkollave, pЌrgatitje e ndЌrtimit тЌ lagjes sЌ re VIP, janЌ sukseset pЌr тЌ cilat qytetarЌt e shpЌrblyen komunЌn e Sopiшtes.

Komuna e Doјranit e merri-тоi pЌr nјЌ varg ngjarjesh promovuese midis тЌ cilave pЌr promovimin e baltЌs shЌruese тЌ Doјranit, mbrojtjen e reчelit nga fiku i egЌr, prezentimi i zejtarive тЌ vjetra, ekspozita gastronome „Authenticiteti i Doјranit“, promovim i bunkerЌve тЌ vjetЌr nЌ rrethinЌn e Doјranit тЌ cilЌt shtrihen gjatЌ vijЌs sЌ frontit тЌ dikurshЌm тЌ Selanikut, organizim i mbrЌmjes sЌ Doјranit, manifestimi kulturor „PЌrshЌndetje тЌ Doјranit“ dhe ngjarje tjera.

Paralelisht me promovimin gjatЌ vitit тЌ kaluar u realizuan edhe nјЌ varg projektesh tjera komunale me тЌ cilat u pЌrmirЌsua infrastruktura e kЌtij vendpushimi turistik jugor, ndЌrtimi i trotoareve, rrugЌve pЌr kЌmbЌsorЌ, shandaneve dhe ndriчimeve тЌ reja, pastrimi i kallameve.

Intesifikimi i aktiviteteve komunale dhe infrastrukture nЌ Novo SellЌ, janЌ vetЌm pjesЌ e aktiviteteve тЌ shumta тЌ cilat kontribuan qЌ qytetarЌt т‘a veчojnЌ edhe kЌтЌ komunЌ ndЌr mЌ тЌ mirat. Komuna nЌ mЌnyrЌ intensive punon edhe nЌ krijimin e zhvillimit тЌ qЌndrueshЌm тЌ turizmit alternativ pЌrmes shfrytЌzimit dhe promovimit тЌ trashЌgimisЌ kulturore-historike, bukuritЌ natyrore pЌr krijimin e ofertЌs sЌ pasur dhe тЌ lloјlloјshme turistike. Kujdesi edhe pЌr personat me nevoja тЌ veчanta deri te uјЌvaret, paraqiti edhe nјЌ element plotЌsues qЌ qytetarЌt т‘a japin votЌn e tyre pЌr Novo SellЌn dhe тЌ kontribuojnЌ тЌ ngjitet midis mЌ тЌ sukseshme, sipas anketЌs sЌ agjencionit.

СОСТАНОК НА ПРЕТСЕДАТЕЛИТЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ АСОЦИЈАЦИИ НА ЛОКАЛНИ ВЛАСТИ ВО СОФИЈА, 14–15 ЈУНИ

Во организација на НАЛАС, Мрежата на локални власти во регионот на Југоисточна Европа, се одржа третата средба на претседателите на националните асоцијации на локални власти од регионот, на која се дискутираа три важни теми за локалните власти

1. Финансиската криза и нејзиното влијание на локалните власти

2. Енергетска ефикасност и

3. Влијание на политичките партии во работата на асоцијациите на локалните власти.

Претседателот на ЗЕЛС, градоначалникот на град Скопје Коце Трајановски, имаше активно учество на конференцијата со конкретни излагања по втората и третата тема.

Првата тема, која беше посветена на моменталната финансиска криза, покажа дека речиси сите локални самоуправи во регионот се соочуваат со големи проблеми и скасување, не само на финансиските приходи од централните власти, туку и неопходност на кратење на бројот на вработени во општините, што, пак, претставува дополнителна отежнувачка околност во овие времиња. Кризата најмалку, односно незабележително, ја чувствуваат општините во Турција, регионот на Мармара, додека кај сите други земји проблемите на локалните власти се многу поголеми. Она, пак, што беше впечатливо е дека во сите земји Владите се согласиле да нема никакво намалување на средства во двете важни области, а тоа се образованието и социјалната грижа.

Енергетската ефикасност и нејзиното значење беа посебно истакнати како важна можност за заштеда во работењето на локалните власти. На оваа сесија се промовираше и студијата направена од НАЛАС за состојбата со енергетската ефикасност во земјите на југоисточна Европа. Директорот на Енерџи Ситис ја претстави програмата за вклучу-

вање на сите општини од Европа. Согласно таа програма, повеќе од 1600 општини во мај 2010 година го потпишаа Меморандумот за соработка. Од Македонија на оваа конвенција присуствуваше само градот Скопје, претставуван од градоначалникот Трајановски. Подеталните информации и можноста да се вклучат и други општини од Македонија можат да се најдат на www.eumayors.eu

Третата сесија беше иницирана од проблемите со кои се соочуваат асоцијациите на локалните власти во Словенија и во Албанија, а се иницирани од политичките партии и нивно инволвирање во работата на локалните власти. Сите присутни на дебатата се согласија дека само кога се единствени локалните власти можат да бидат силни и дека само така можат да преговараат со централните власти за своите права и остварувањето на своите барања. За таа цел е изготвена и една декларација, која ќе се разгледува на Управните одбори на асоцијациите.

МБЛЕДНЈА Е КРЪЕТАРЉВЕ ТЉ АСОЦИОНЕВЕ КОМБЉТАРЕ ТЉ ПУШТЕТЕВЕ ЛОКАЛЕ НЉ СОФЈЕ, 14 – 15 ҚЕРШОР

мјринј е звогјлмит нј нумрит тј пунјторјве нј комунa, қј парaqет ррeћанј plotјсуе нј кјто коћера. Криза мј сј пaku, респективisht па у вјрејтур, е ндијнј комунат нј Турқј, рајони н Мармарасј, пјрдјерисa тек тј гјјћa штетет тјера проблемет е пуштетеве лoкале јанј акoма мј тј мјдћa. Ајо қј ла пјрш-тјпје јштј се нј тј гјјћa штетет Qeveritј јанј пajтуар тј mos ketј аснј улје тј мјетеве нј тј dy fushat е рјрдјсishме, ато јанј аrsими dhe kujdesi social.

Ефикаситети енергјетик dhe рјрдјсја е сaј у theksuan veћanјrishт, si mundјsi е рјрдј- sishме пјр курсимин нј пунјн е пуштетеве лoкале. Нј кјтј сесии у promovua edhe studim и бјрј nga ana е NALAS-it, пјр situatјn ме ефикаситетин енергјетик нј штетет е Evropјs juglidnore. Dрејtor и Enerxhi Sitis, paraqiti programin пјр пјрфshirјen е тј гјјћa komunave nga Evropa. Konform asaj programe мј shumј se 1600 komuna, нј мај тј 2010 firmosјn Memorandumin пјр bashкјpunim. Nga Maqedonia нј кјтј tubim morri pjesј vetјm Qyteti и Shkupit, и udhјhequr nga kryetari Trajanovski. Informacionet мј detajuese dhe mundјsia тј пјрфshihen edhe komuna тјера nga Maqedonia, mund тј gjenden нј www.eumayors.eu

Sesioni и третј ishte inicuar nga problemet ме тј cilat ballafaqohen asociacionet е пуштетеве лoкале нј Slloveni dhe нј Shqipјri, қј јанј inicuar nga partitј politike si dhe пјрфshirјen е tyre нј пунјт е пуштетеве лoкале. Тј гјјћј pjesјmarrјsit нј debatј у pajтуan се vetјm пушттетет лoкале mund тј jenј тј fuqishме dhe се vetјm ashtu mund тј negociјojnј ме пушттетет qendrore пјр тј dreјtat е tyre dhe realizimin е кјркесаве тј tyre. Пјр atј qјllim јштј hartuar edhe нјј декларатј, қј do тј shqyrtohet нј Bordin dreјtues тј asociacioneve.

Нј организим тј NALAS-it, Rrjeti и пуштетеве лoкале нј рајонин е Evropјs jug lindore, у mbajt takimi и третј и kryetarјve тј asociacioneve kombјtare тј пуштетеве лoкале nga рајони, нј тј cilin у diskutuan tre tema тј рјрдјсishме пјр пушттетет лoкале

1. Криза финансиаре dhe ndikimi и сaј нј пушттетет лoкале
2. Ефикаситети енергјетик dhe
3. Ndikimi и partive politike нј пунјн е asociacioneve тј пуштетеве лoкале.

Kryetari и BNJVL-sј, kryetari и Qytetit тј Shkupit, Koce Trajanovski, ka pasur pjesјmarrје aktive нј konferencј si dhe paraqitје konkrete нј temјn е dytј dhe тј третј.

Tema е парј qј јштј kushtuar кризјs momentale financiare, tregoi се pothuajse тј гјјћa vetјqeverisјet лoкале нј рајон ballafaqohen ме probleme тј мјдћa јо vetјm ме тј ardhurat financiare nga пушттетет qendrore, por edhe domosdosh-

ПРОДОЛЖИЈА ПРОМОТИВНИТЕ ДЕНОВИ СО ПОЛОШКИОТ, ЈУГОИСТОЧНИОТ, ИСТОЧНИОТ И ЈУГОЗАПАДНИОТ РЕГИОН ВО РАМКИТЕ НА МАНИФЕСТАЦИЈАТА,

„САКАЈ ЈА МАКЕДОНИЈА, УЖИВАЈ ВО СВОЈАТА ТАТКОВИНА“

Промотивните денови на регионите под мотото „Сакај ја Македонија, уживај во својата Татковина“, во организација на ЗЕЛС и на регионалните центри за развој, а со поддршка на ГТЗ, продолжија со претставувањата на регионите во саботните термини на плоштадот „Македонија“ во Скопје. На 29 мај се претстави Полошкиот регион, Југоисточниот регион на петти јуни, Источниот регион на 12 јуни, а Југозападниот на 19 јуни. Промениливото и топло време за Полошкиот

регион, пеколните горештини за време на претставувањата на Југоисточниот и Источниот регион, или, пак, дождливото време за Југозападниот регион не ги поколеба посетителите да дојдат и масовно да ја посетат манифестацијата.

Центарот за развој на Полошкиот плански регион обезбеди богат промотивен материјал од општините Јегуновце, Теарце, Врапчиште, Желино, Брвеница, Маврово-Ростуше и Боговиње, а општините Тетово и Гостивар ►►

КОЛЕКТОРОТ ЗА ПРОЧИСТУВАЊЕ НА ОТПАДНИТЕ ВОДИ И РЕГИОНАЛНАТА ДЕПОНИЈА НАЈЗНАЧАЈНИ ПРОЕКТИ ЗА ПОЛОШКИОТ РЕГИОН

Центарот за развој на Полошкиот регион пред бројните посетителите го претстави регионот, неговата местоположба, општините во неговите рамки, како и подготвените проекти од регионално значење кои се доставени до Бирото за развој на планските региони. Полошкиот регион има предвидено и изготви поголем број проекти, меѓу кои проектот за водоводната и канализационата мрежа за општините Желино и Јегуновце, потоа проектот за локалниот пат што ќе ги поврзува општините Боговиње и Брвеница, за филтер станицата за водоснабдување на општина Гостивар и други. Беше посочено дека за овој регион, еден од најзначајните проекти е изградбата на колекторот за прочистување на отпадните води и решавањето на проблемот со регионалната депонија, за што се планира да се искористат можностите од европските фондови за претпристапна помош.

VAZHDUAN DITËT PROMOVUESE ME RAJONIN E POLLOGUT, RAJONIN JUGLINDOR DHE ATË LINDOR NË KUADËR TË MANIFESTIMIT,

„DUAJE MAQEDONINË, KËNAQU NË ATDHEUN TËND”

Ditët promovuese të rajoneve me moton „Duaqe Maqedoninë, kënaqu në atdheun tënd” në organizim të BNJVL-së dhe qendrave rajonale për zhvillim, ndërsa me përkrahje të GTZ, vazhduan me paraqitjen e rajoneve, në terminet e të shtunes, në sheshin „Maqedonia” në Shkup. Më 29 maj, u paraqit rajoni i Pollogut, ai Juglindor ishte më 5 qershor, rajoni Lindor më 12 qershor dhe rajoni Jugperëndimor më 19 qershor. Koha e ndryshueshme dhe e ngrohtë për rajonin e Pollogut, nxehtësitë tropikale gjatë paraqitjes së rajonit Juglindor dhe Lindor, ose me të rreshura shiu për rajonin Jugperëndimor, nuk ndikuan te qytetarët që masovikisht t’a vizitojnë manifestimin.

Qendra për zhvillim të rajonit planifikues të Pollogut siguroi material të pasur promovues nga komunat e Jegunovces, Tearces, Zhelinës, Vrapçishtit, Bërvenicës, Mavrovë-Rostushes dhe Bogovinjës, nga të

KOLEKTORI PËR PASTRIMIN E UJËRAVE TË NDOTURA DHE DEPONIVE RAJONALE, PROJEKTE MË TË RËNDËSISHME PËR RAJONIN E POLLOGUT

Qendra për zhvillim të rajonit të Pollogut, para vizituesve të shumë të promovoi rajonin, venpozitën e tij, komunat në kuadër të tij, si dhe projektet e hartuara me rëndësi rajonale të cilat janë parashtruar në Bironë për zhvillim të rajoneve planifikuese. Rajoni i Pollogut ka parashikuar dhe hartuar një numër të madh projektesh, midis të cilave edhe projekti për rrjetin e ujësjelljesit dhe kanalizimit për komunat Zhelinë dhe Jegunovce, pastaj projekti për rrugë lokale që lidh komunat Bogovinjë dhe Bërvenicë, për stacion filteri për furnizim me ujë të komunës së Gostivarit etj. U theksua se për këtë rajon, njëri ndër projektet më të rëndësishme është ndërtimi i kolektorit për pastrimin e ujërave të ndotur dhe zgjidhjen e problemit për deponinë rajonale, me ç’rast planifikohet të shfrytëzohen mundësitë nga fondet evropiane për ndihmë të afrueshme.

**ЗАПОЗНАЈТЕ ГО БОГАТИОТ
СТОПАНСКИ, КУЛТУРЕН И
ТУРИСТИЧКИ ПОТЕНЦИЈАЛ
НА ЈУГОИСТОЧНИОТ РЕГИОН**

– „Со големо задоволство денес Југоисточниот регион и општините во него се претставуваме пред граѓаните на нашата земја. Навистина имаме со што да се пофалиме и она што денес ќе го видите е само дел од нашите активности, можности и достигнувања“. Ова го истакна градоначалникот на општина Конче, Стојан Лазаров, кој во името на

Советот на Југоисточниот регион во саботата на пети јуни на скопскиот плоштад кога го отвори претставувањето на четвртиот по ред регион – Југоисточниот регион. – „Југоисточниот регион презема и иницира низа регионални и локални проекти, меѓу кои е и проектот за јавно – приватно партнерство за изградба на регионална депонија по европски стандарди, во општина Василево, во село Добрашинци и за изградбата на патот до оваа депонија. Значајни проекти за целиот регион се и проектите, меѓу кои преуредувањето на кејот на градската плажа на Дојранското Езеро, уредувањето на просторот кај Смоларскиот водопад и уредувањето на излетничкото место Паљурци, каде според преданијата тука минувал Свети Павле, поради што се очекува Папата да одговори позитивно на поканата да го посети ова место“, рече Лазаров. Тој нагласи дека за населението од овој регион значајно е и планираното отворање на регионален центар за сертификација за земјоделски производи, како и ширење на проектот за гасификација на целиот регион. Лазаров ги истакна и проектите од инфраструктурно и комунално значење за населението од овој регион, но и позначајните проекти од локално значење што ги реализираат самите општини.

**NJOHUNI ME POTENCIALIN EKONOMIK, KULTUROR DHE
TURISTIK TË RAJONIT JUGLINDOR**

– „Me kënaqësi të madhe rajoni Juglindor dhe komunat në të prezentohemi para qytetarëve të vendit tonë. Me të vërtetë kemi për çka të lavdërohemi dhe kjo që do t'a shihni sot është vetëm pjesë e aktiviteteve tona, mundësi dhe arritjeve“. Këtë e theksoi kryetari i komunës Konçe, Stojan Llarzarov, i cili në emër të Këshillit të rajonit Juglindor, të shtunën më 5 qershor, në sheshin e Shkupit, kur bëri hapjen e rajonit të katërt me rradhë – rajonit Juglindor.

„Rajoni Juglindor ndërmerr dhe inicon një varg projektsh rajonale dhe lokale, midis të cilave është edhe projektet për partneritet publiko-privat për ndërtimin rajonale sipas evropiane e Vasilevës, Dobrashinci ndërtimin e kjo deponi. rëndësishme rajonin janë midis të cilave kejit të plazhit Liqenit të rregullimi i hapësirës në ujëvaren e Smollarit, dhe rregullimi i vendpushimit Paljurci, ku sipas të dhënave thuhet se këtu ka kaluar Shën Pali, me ç'rast pritet që Papa t'i përgjigjet pozitivisht ftesës për t'a vizituar këtë vend, theksoi Llarzarov. Ai theksoi se për popullatën nga ky rajon është i rëndësishme edhe hapja e planifikuar e qendrës rajonale për certifikim të prodhimeve bujqësore, si dhe zgjerimi i projektit për gasifikim të mbarë rajonit. Llarzarov i theksoi edhe projektet me rëndësi komunale të popullatës nga ky rajon, por edhe projektet më të rëndësishme me rëndësi lokale që i realizojnë vetë komunat.

e deponive standardeve në komunën në fshatin dhe për rrugës deri te Projekte të për mbarë edhe projektet rregullimi i të qytetit të Dojranit,

„БРЕГАЛНИЦА И СОНЦЕТО ДОАЃАТ ОД ИСТОК“

–„Нашiot регион е „Регион на изгрејсонцето“. Слоганот „Брегалница и Сонцето доаѓаат од исток“ е наше обележје. Да се зборува за Источниот регион, за неговиот потенцијал е невозможно во неколку минути, а тоа сигурно го знаат оние што досега нè посетиле. Оние, пак, што не дошле, срдечно ги поканувам да дојдат овде на штандовите, но и во нашиот крај и да вкусат од прекрасната традиционална трпеза, да го слушнат звукот на зурлите и тапаните од Пијанечко-малешевскиот микро-регион, да воздивнуваат мину-

вајќи крај оризовите полиња, да уживаат во прекрасните падини на Осоговијата и Плачковица, да се разладуваат по течението на Брегалница, да вкусат од штипската пастрмаџија, да потпевнуваат со нотите на Макфест ...“

Со овие зборови претседателот на Советот на Источниот плански регион Ратко Димитровски, градоначалник на општина Кочани, ги позdravi посетителите на промоцијата на Источниот регион на 12 јуни на скопскиот плоштад. –„Идејата за регионален развој, како начин на размислување и дејствување сè повеќе се развива. Со задоволство ќе истакнам дека Источниот регион предначи во бројот на поднесените проектни апликации, но и во бројот на одобрени проекти за финансирање. За искористување на средствата од двете програми за регионален развој од 2009 година одобрени ни се девет регионални проекти, речиси од сите области, од кои имаме и изведбени проекти од областа на комуналната и патната инфраструктура, изработка на стратески документи (студии) со кои се мапираат потенцијалите за понатамошниот развој на регионот, мапирање на туристичките капацитети, природните, културно-историските знаменитости со кои избобилува целиот регион. Проектите веќе се имплементираат и дел се во напредна фаза, па нема да биде нескромно ако кажам дека тие претставуваат своевиден потенцијал и импулс во натамошниот развој на регионот“, рече Димитровски и додаде: „Регионалната идеја води кон раздвигување и динамизирање на развојот и, овозможи добар дел од средствата од европските фондови, кои порано сме ги пропуштале, да станат поблиски до нас. Тоа сега можеме да го потврдиме и со искористувањето на средствата од предпристапните фондови на ЕУ, од компонентата 2 за прекугранична соработка и од други проекти“.

„BREGALLNICA DHE DIELLI VIJNË NGA LINDJA“

–„Rajoni jonë është „Rajon i lindjes së diellit“. Motoja „Bregallnica dhe Dielli vijjnë nga Lindja“ është karakteristika jonë. Përshkrimi i rajonit Lindor, i potencialit të tij është e pamundur të bëhet në disa minuta, e këtë sigurisht e dijnë ata të cilët n'a kanë vizituar deri më tani. Ndërsa ata të cilët ende nuk kanë ardhur, për zemërsisht i ftoj të vijnë këtu në shtandet tona, por edhe në rajonin tonë dhe të shijojnë nga tryeza e mrekullueshme tradicionale, t'a dëgjojnë tingullin e lodrave dhe zurnave të mikrorajoneve të Maleshevisë, të kënaqen duke kaluar përreth fushave të orizit, e nëpër shpatet e Osogovisë e Pllaçkovicës, t'a shikojnë rrjedhën e Bregallnicës, t'a shijojnë pastërmajlinë e Shtipit, të këndojnë me notat e Makfestit...“

Me këto i Këshillit planifikues Dimitrovski, komunës Koçani, pranishmit në rajonit Lindor, manifestimit @ për rajonet“ me Maqedoninë, atdheun tënd“ të shtunë më mbajt në shesh periudhën prej më ora 17. Me kënaqësi do të theksoj se rajoni planifikues Lindor u prijnë numrit të aplikimeve të parashtruara projektuese, por edhe numrit të projekteve për financim. Për shfrytëzimin e mjeteve nga të dy programet për zhvillim rajonal n'a janë apovuar të dy projektet rajonale, pothuaj se nga të gjitha fushat, midis të cilave kemi edhe projekte nga lëmia e infrastrukturës komunale dhe rrugore, hartim i dokumenteve strategjike, me të cilat do të shënjohen potencialet për zhvillimin e mëturjshëm të rajonit, kapacitetet turistike dhe karakteristikat kulturore-artsitike si dhe lokalitetet arkeologjike, pastaj ai theksoi edhe për gatishmërinë e këtij rajoni për shfrytëzimin e mjeteve nga fondet evropiane, veçanërisht atyre nga komponenta 2 e bashkëpunimit ndërkufitar.

fjalë kryetari të rajonit Lindor, Ratko kryetari i përshëndeti të promovimin e në kuadër të Ditë promovuese moton „Duaje kënaqu në që edhe këtë 12 qershor u të Shkupit, në orës 12 deri

ПРЕМИЕРОТ ВО ПОСЕТА НА ПРОМОТИВНИТЕ ДЕНОВИ НА РЕГИОНИТЕ

Секоја сабота, во рамките на манифестацијата „Сакај ја Македонија, уживај во својата татковина“ на претставувањето на секој регион присуствуваше и претседателот на ЗЕЛС Коце Трајановски, кој детално се запознаваше со спецификите на регионите, традицијата, културата, стопанските потенцијали и локалните и регионални проекти и планови. Оваа манифестација на 12 јуни, кога се претставуваше Источниот регион, ја посети и Премиерот на Република Македонија, Никола Груевски, при што изрази големо задоволство од ваквиот начин на претставување и промовирање на регионите и на општините во земјава и инвентивноста во пре-

зентирането и изнаоѓањето на соодветен начин на воспоставување на поблиски комуникации на локалната власт со граѓаните.

КРЫЕМИНИСТРИ НЭ ВИЗИТЕ ТЭ ДИТЭВЕ ПРОВОУЕСЕ ТЭ РАЈОНЕВЕ

Чдо тэ сhtунэ, нэ куадэр тэ манифестимит „Duaje Maqedoninë, kënaqu në atdheun tënd“ në paraqitjen e secilit rajon, prezent

ishte edhe kryetari i BNJVL-së, Koce Trajanovski, i cili detajisht ishte i njoftuar me specifikat e rajoneve, traditën, kulturën, potencialet ekonomike dhe projektet si dhe planet lokale dhe rajonale. Ky manifestim, më 12 qershor, kur u prezantua rajoni lindor, e vizitoi edhe Kryeministri i Republikës së Maqedonisë, Nikolla Gruevski, me ç'rast shprehi kënaqësi të madhe nga mënyra e këtellë e paraqitjes dhe promovimit të rajoneve dhe të komunave në vend dhe inovacionin në prezantimin dhe gjetjen e mënyrës adekuate të vendosjes së komunikimeve më të afërta të pushtetit lokal me qytetarët.

►► подготвија сопствени презентации на штандовите и на самата бина, како и богата културно -уметничка програма која привлече голем број посетители на промоцијата. Се претставија и КУД „Целадин Зекири“, оркестарот на Културниот центар во Тетово, децата од ОУ „Кемал Ата-турк“ и ансамблот „БЕСА“ од Гостивар. Граѓаните имаа можност да се запознаат и со позначајните стопански и трговски субјекти од Полошкиот регион, меѓу кои хотелот „Тиволи“, кој обезбеди и дегустација на традиционално подготвена храна, производителот на соковите „САНГОЛД“ кој им овозможи на граѓаните да се озвежат од топлината со нивните разновидни производи, а се претставија и АД Тетекс, ДООЕЛ Реновелур, ДООЕЛ Металекс, СКСЗМ, ВЕЗЕ ШАРИ, ЛЕКЕР, ДООЕЛ ХАЈПОЛ, МИКЕЛИ, ИСМАИЛИ БЕКАТОН, ЕУРО ТУРИСТ, НВО „Младинска алијанса“, како и Фатина, Касеифицио Цесарина „Фејзи“, ДООЕЛ МЦРОБИН, НВО Европeан Линк Центер, ЕТИКА и други.

Следната сабота, на 5 јуни, на истото место, во периодот од 12 до 17 часот, под мотото „Празник за сите ваши сетила- види, слушни, вкуси, помирисај, допри“, се претстави Југоисточниот регион и општините во него: Валандово, Струмица, Гевгелија, Дојран,

Богданци, Ново Село, Босилево, Василево, Радовиш и Конче. По свеченото отворање од страна на градоначалникот на општина Конче Стојан Лазаров, како претставник од Советот на ЈИ регион присутните градоначалници од општините од овој регион, претставниците од општинската администрација и претставниците од Центарот за развој на Југоисточниот регион, подетално ги запознаа заинтересираните граѓани за сите активности што се реализираат во овој крај.

На поставените штандови имаше разновиден промотивен материјал, а целата манифестација беше збогатена со богатата културно-уметничка програма, подготвена од познати уметници од овој крај, меѓу кои Мите Грозданов, потоа Зоран Маџиров и повеќе културно-уметнички друштва, а неизоставно беше и претставувањето на дел од маските од меѓународниот Струмички карневал. На самиот плоштад беше поставена макета од „мандра“ - рибарска куќичка, што е карактеристична за Дојранското Езеро, а посетителите можеа да вкусат риба забодена на трска, што се подготвуваше на поставената скара на плоштадот. Овој регион избобилува со најразновидни овошја и раноградинарски производи, па за себе велат дека

►► cilat komuna e Gostivarit dhe e Tetovës përgatitën prezentimet e tyre në shtandet dhe në vetë skenën si dhe program të pasur kulturoro-artistik që tërhoqi numër të madh vizituesish në promovim. U paraqitën edhe SHKA „Xheladin Zeqiri“, оркестри i Qendrës Kulturore në Tetovë dhe fëmijët nga SHF „Kemal Ataturk“ dhe Ansambli „Besa“ nga Gostivari. Qytetarët kishin mundësi të njihen edhe me subjektet më të rëndësishme ekonomik e tregtare nga rajoni i Pollogut, midis të cilëve edhe hoteli „Tivoli“ i cili siguroi edhe degustim të ushqimit tradicional, prodhuesi i lëngjeve „SUNGOLD“ i cili u mundësoi qytetarëve të freskohen nga i ngrohti, me prodhime të ndryshme u paraqitën

edhe SHA „Tetek“, „Renovelur“, „Metaleks“, SKZM, „Vezë Sharri“, „Leker“, „Hajpol“, „Ismaili BEKATON“, „Mikeli“, „Euro Turist“, OJQ „Aleanca e të rinjëve“ si dhe „Fatina“, „Kaseificio Cesarina“, „Fejzi“, „MCRÖBIN“, OJQ „European Link Centre“, „Etika“ etj.

Тэ сhtунэ и ардhshme më 5 qershor, në vendin e njejtë, në periudhën prej orës 12 deri më orën 17, me moton „Festë për të gjitha shqisat tuaja- shiko, дегjo, shijo, nuhat, prek“, u paraqit rajoni Juglindor dhe komunat në të: Vallandova, Strumica, Gjevgjelia, Dojrani, Bodgdanci, Novo Sella, Bosillova, Vasileva, Radovishi dhe Konçe. Pas hapjes solemne nga ana e kryetarit të komunës Konçe, Stojan L Lazarov, si përfaqësues nga Këshilli i rajonit

се најголемата фабрика на земјоделски производи што ја храни целата држава. За да не уверат во тоа, тие подготвија оргомна зелена салата која што посетителите имаа можност да ја вкусат. Исто така, на плоштадот се подготвуваше и слаткото од зелени валандовски и слаткото од зелени валандовски и вкусниот еколошки радовешки мед и ореви, кои исто така им беа достапни за дегустација на сите граѓани. Не изостанаа и убаво подготвените пити и специјалитети од праз, од познатиот фестивал на празот, од општина Василево. Бидејќи овој регион е познат и по бројните казина, особено градот Гевгелија, казиното во хотелот „Аполонија“ обезбеди наградна игра, во која, меѓу повеќето подароци, на најсреќните им беа доделени фудбалски топки со автограм од Горан Пандев, жител на општина Струмица.

Веќе на 12 јуни, на неколку температура, успешно се реализира и претставувањето на Источниот регион и на општините во него: Берово, Делчево, Македонска Каменица, Виница, Кочани, Штип, Пехчево, Зрновци, Чешиново-Облешево, Карбинци, Пробиштип. Изобилниот промотивен материјал, поставен на штандовите со мотото „Брегалица и сонцето доаѓаат од исток“ го отсликуваше стопанскиот, туристич-

киот и културниот потенцијал и богатство на овој регион. Бројните стопанственици своите производи им ги нудеа на посетителите да ги пробаат и да се уверат во нивниот квалитет. Присутните пробаа од беровското сирење, вкусниот кашкавал, еколошкиот мед, домашно подготвените пити и познатиот пилав. Карактеристична за овој регион е текстилната индустрија, па неколку конфекциски куќи подготвија спектакуларни модни реви со нивните најнови модели. Неизоставна беше и традиционалната народна песна, зурли и тапани, како и македонското оро кое сега се изведуваше пред поставената макета на амбар, каде автентичноста беше уште повеќе доловена со поставените бали од сено. Публиката се забавуваше и со песните на познати гласови од забавната музика, кои потекнуваат од овој крај. Присуството на градоначалниците им овозможи на бројните граѓани да дознаат за сегашните проекти и за идните активности што тие ги подготвуваат во својата локална самоуправа, но пред сè во регионот, за што на почетокот поопширно ги претстави градоначалникот на општина Кочани и претседател на Советот на Источниот плански регион Ратко Димитровски.

Juglindor, kryetarët e pranishëm nga komunitetet e këtij rajoni, përfaqësuesit e administratës komunale dhe përfaqësuesit e Qendrës për zhvillim të rajonit Juglindor më detajisht i njohën qytetarët e interesuar për të gjitha aktivitetet që realizohen në këtë rajon.

Në shtandet e vendosura kishte material të lloj-llojshëm promovues, ndërsa i tërë manifestimi u pasurua me program të begatshëm kulturoro-artistik të përgatitur nga artistë të njohur nga ky rajon, midis të cilëve Mite Grozdanov, Zoran Maxhirov dhe shumë shoqata kulturore-artistike, ndërsa e pashmangshme ishte edhe paraqitja e maskave nga karnevali ndërkomëtar i Strumicës. Në vetë sheshin u vendos maketa nga „mandra“-shtëpia peshkatore, që është karakteristike për Liqenin e Dojranit, ndërsa vizituesit kishin mundësi të shijojnë peshk në kallam, që përgatitej në zgarën e vendosur në shesh. Ky rajon është i pasur me pemë të lloj-llojshme, prandaj për vehte thonë se janë fabrika më e madhe e prodhimeve bujqësore që e ushqen mbarë vendin. Që t'a vërtetojnë këtë ata përgatitën salatë gjigante që vizituesit kishin mundësi t'a shijojnë. Gjithashtu në shesh u përgatit reçel nga fiku i gjelbër i Vallandovës, ndërsa u theksuan edhe mjalti me arra ekologjik i Radovishit, që u ishte i afrueshëm për degustim të gjithë qytetarëve. Nuk u shmangën edhe pitet me presh, nga festivali i njohur i preshit, nga komuna e Vasilevës. Për arsye se ky rajon është i njohur edhe me numër të madhe të kazinove, veçanërisht qyteti i Gjevgjelijës, kasinoya në hotelin „Apolonia“ siguroi lojë shpërblyese, ku midis dhurat-

ave të shumta më fatlumëve i'u shpërndanë topa futbollit me autogram të Goran Pandev, banor i komunës së Strumicës.

Tash më, më 12 qershor, në temperatura tropikale, u realizua edhe paraqitja e suksesshme e rajonit Lindor dhe komunitetet në të: Berova, Dellçeva, Makedonska Kamenica, Vinica, Koçani, Shtipi, Pehçeva, Zërnovci, Çeshinova-Oblesheva, Karbinci, Probishtipi. Materiali i pasur promovues, i vendosur në shtandet me moton „Bregallnica dhe dielli vijjnë nga Lindja“ e pasqyroi potencialin ekonomik, turistik dhe kulturor të këtij rajoni. Afaristët e shumtë, prodhimet e tyre u'a ofruan vizituesve që t'i shijojnë dhe të binden në kualitetin e tyre. Të pranishmit shijuan djathin e Berovës, kaçkavalin e shijshëm, mjaltin ekologjik, pitet dhe pilavin e njohur. Karakteristike për këtë rajon është industria e teksilit, prandaj edhe disa shtëpi për konfeksione përgatitën sfilata spektakulare me modelet më të reja të tyre. E pashmangshme ishte edhe kënga popullore tradicionale me lodra si dhe vallja maqedonase që u zhvillua para maketës së vendosur në hambar, ku autenticiteti më tepër u shfaq me duajtë e vendosur. Publiku u argëtua edhe me zërat e njohur të muzikës zbavitëse, që rrjedhin nga ky rajon. Pjesëmarrja e kryetarëve të komunave u mundësoi shumë qytetarëve të njihen me projektet e tanishme dhe aktivitetet e ardhshme që ata i përgatisin në vetëqeverisjen e tyre lokale, por para se gjithash në rajon, me ç'rast në fillim më gjërësisht i prezentoj kryetari i komunës së Koçanit dhe kryetari i Këshillit të rajonit planifikues Lindor, Ratko Dimitrovski.

„ДОПРИ ЈА ПРИРОДАТА, ПОЧУВСТВУВАЈ ЈА ТРАДИЦИЈАТА“ СО ЈУГОЗАПАДНИОТ РЕГИОН

Пропратено со облаци и дождливо време, кое во одредени периоди лееше како од крбла, на 19 јуни, со слоганот „Допри ја природата, почувствувај ја традицијата“ во периодот од 17 до 20 часот, се претстави и Југозападниот регион и општините во него: Охрид, Струга, Вевчани, Дебарца, Центар Жупа, Другово, Вранештица, Пласница, Кичево, Зајас, Осломеј, Македонски Брод и Дебар. При промоцијата на овој регион беа направени промени во терминот, со цел да се избегнат летните горештини и манифестацијата започна во 17 часот. Но променливоста на времето, токму во саботата, доведе до периодични врнежи во попладневните часови, кои, сепак, не предизвикаа значително намалување на посетеноста на манифестацијата. И навистина, општините и центарот за развој на Југозападниот регион исклучително се потрудиле на посетителите да им овозможат во вистинска смисла да ја почувствуваат убавината на традицијата што ја нуди овој крај. Граѓаните имаа можност да вкусат рибџа чорба, качамак, алва и слатко од цреши, што се подготвуваа на самиот плоштад, како и да се напијат од традиционално подготвениот чај. Имаше и поставено грнчарски предмети, традиционални фолклорни инструменти, филигранни, предмети од дрво и плетени кошници, сите рачно изработени. Целата програма беше презентирана од водители кои говореа на трите јазици застапени во овој регион: македонскиот, албанскиот и турскиот, што го отсликуваше вистинското јазично богатство на нашата држава. Беше организирана и ревија на стари народни носии, како и изложби на уметнички творби од ликовните колонии што се одржуваат во овој крај. Карактеристичен за регионот е и еден од најстарите карневали-Вевчанскиот карневал. Вевчанци не ги поколеба ни поројниот дожд, кој силно паѓаше токму во моментот на нивниот настап и тие доследно, под ударите на тапаните го презентираа овој јануарски карневал во јунски период, како што, впрочем, и самите се пошегуваа при својот настап.

Центарот за развој на Југозападниот плански регион, општините и стопанските субјекти на поставените штандови изнесоа богат промотивен материјал, а посетителите добија информации и од присутните градоначалници и од општинската администрација за спроведувањето на локалните и на регионалните проекти. Манифестацијата беше збогатена со богата културно-уметничка програма, подготвена од познати уметници и културно-уметнички друштва од регионот.

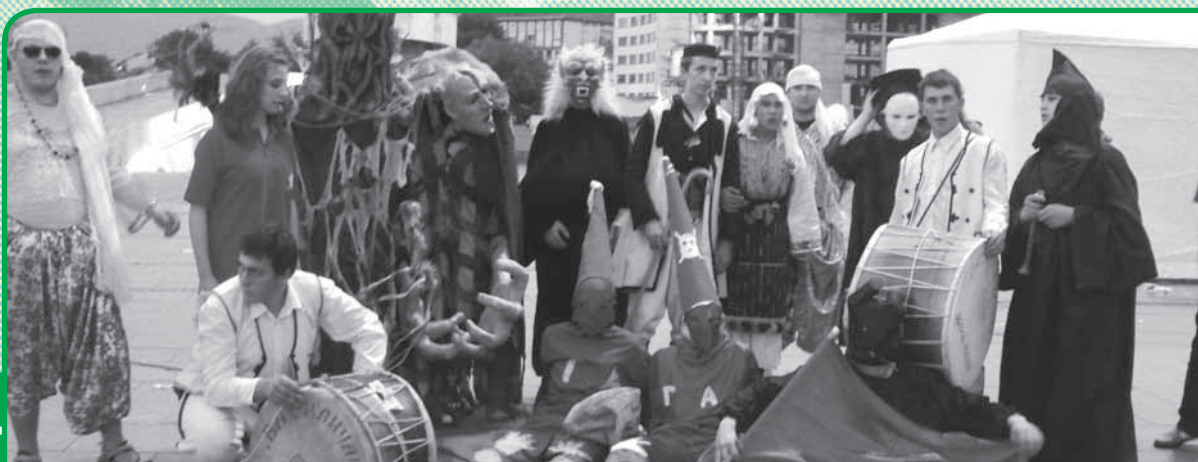

„PREKE NATYRËN, NDJEJE TRADITËN“ ME RAJONIN JUGPERËNDIMOR

Përcjellur me re dhe kohë me shi, që në periudha të caktuara ngjante sikur një kablo, më 19 qershor, me sloganin „Preke natyrën, ndjeje traditën“, në periudhën nga ora 17 deri 20, u paraqit edhe rajoni jugperëndimor dhe komunat në to: Ohër, Strugë, Veçanë, Debarcë, Centar Zhupë, Drugovë, Vraneshiticë, Pllasnicë, Kërçovë, Zajaz, Oslomej, Makedonski Brod dhe Dibra. Gjatë promovimit të këtij rajoni u bënë ndryshime në termin, me qëllim që të shmanget i nxehti veror dhe manifestimi të fillon në ora 17. Por ndryshimi i kohës, mu të shtunën, solli deri te të rreshura periodike në orët e pasdites, të cilat nuk shkaktuan zvogëlimin e vizituesve në manifestim. Dhe me të vërtetë, komunat dhe qendra për zhvillim të rajonit jugperëndimor u orvatën që vizitorëve t’ju mundësojnë në kuptim të vërtetë t’a ndjejnë bukurinë e traditës që e ofron ky rajon. Qytetarët patën mundësi të shijojnë çorbën e peshkut, kaçamakun, hallvën dhe ëmbëlsirën me qeshi, që u përgatitën në shesh, si dhe të pijnë nga çaji tradicional i përgatitur. Ka pasur edhe lëndë tjera të vendosura sikur instrumente folklorike, filigrane, lëndë nga druri të përpunuara me dorë. I gjithë programi ishte i prezantuar nga udhëheqës që mbajtën fjalim në tre gjuhë që e përcaktën këtë rajon: maqedonisht, shqip dhe turqisht, që i dha pasqyrë të vërtetë pasurisë gjuhësore vendit tonë. Ishte organizuar edhe revii mode e veshjeve të vjetra popullore, si dhe ekspozita të veprave artistike nga koloni të ndryshme që mbahen në këtë rajon. Karakteristike për këtë rajon është edhe karnevali më i vjetër ai i Veçanit. Veçanasët nuk i ndaloj as shiu që binte fuqishëm, në momentin kur ata merrnin pjesë, nën tingujt e tupanëve prezantuan karnevalin e janarit në periudhën e qershorit, me të cilën edhe ata vetë bënin shaka gjatë paraqitjes së tyre..

Qendra për zhvillimin e rajonit planifikues jugperëndimor, komunat dhe subjektet ekonomike në shtandet e vendosura dhanë material promovues shumë të pasur, ndërsa vizitorët morrën informacione edhe nga kryetarët e pranishëm dhe administrata komunale për implementimin e projekteve lokale dhe rajonale. Manifestimi ishte pasuruar me program të pasur artistiko kulturor, përgatitur nga artistë të njohur dhe shoqëri artistiko kulturore nga rajoni.

НАЦРТ-СТРАТЕГИЈАТА НА ЗЕЛС ЗА 2011-2015 ГОДИНА ДОСТАВЕНА НА РАЗГЛЕДУВАЊЕ ДО ОПШТИНИТЕ

Комисијата за стратeгиско планирање, формирана со одлука на Управниот одбор на ЗЕЛС, составена од градоначалниците на општините Карпош, Гостивар, Дебар, Илинден и Арачиново и претставници од стручната служба на ЗЕЛС ја подготвија нацрт-верзијата на новиот Стратегиски план на ЗЕЛС за периодот 2011-2015 година. Нацрт-верзијата е испратено до сите општини на разгледување и по сублимирањето на добиените предлози и насоки истата ќе биде ставена на усвојување од Управниот одбор на ЗЕЛС.

Нацрт-стратегијата опфаќа осум стратeгиски цели:

1. Лобирање и градење на капацитетите за лобирање;
2. Тековно решавање на проблемите;
3. Финансиска стабилност на општините;
4. Воспоставување на систем на обука на претставниците на ЕЛС;
5. Поддршка за користење на претпристапни ЕУ фондови;
6. Ажурност на комисиите;
7. Обезбедување на финансиска одржливост на ЗЕЛС;
8. Зајакнати капацитети на стручната служба на ЗЕЛС.

ЗЕЛС се стреми кон современ систем за лобирање со цел подобрување на состојбите во локалната власт и успешно застапување на интересите на општините пред централната власт, парламентот и други домашни и странски организации. Обезбедувањето на финансиската независност на општините, преку утврдување на долгорочните политики за финансиска стабилност, воведување на стратегии за рационализација на трошоци за давање на јавни услуги, зголемување на изворни приходи на општините, обезбедување на повеќе средства од трансферите од централниот буџет, ЈПП, донации, кредити... претставува, исто така, важна стратeгиска заложба на ЗЕЛС.

Зајакнувањето на Комисиите и воспоставувањето на синергијата помеѓу спроведувањето на политиките на комисиите и професионалните мрежи на ЗЕЛС е област на која ЗЕЛС сака во идниот период да и посвети поголемо внимание. Со утврдување на политика за обезбедување на целосна наплата на членарината и утврдување на категоризација на основни и платени услуги ЗЕЛС се насочува кон обезбедувањето на самоодржливост. Она на што во идниот период ЗЕЛС преку утврдување на политика за обезбедување на целосна наплата на членарината и утврдување на категоризација на основни и платени услуги освети поголемо внимание е воспоставувањето на систем за обука за претставници на ЕЛС, со воспоставени стандарди за следење на потребите, евалуација и сертификација на стручната подготвеност на државните службеници, градоначалници, советниците и останатите функционери од ЕЛС, за што ЗЕЛС воспостави институционализиран, функционален и одржлив ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАР (ЗТЦ) за професионални обуки. Од сè поголемо значење за општините е и поддршка за користење на претпристапни ЕУ фондови, каде ЗЕЛС се насочува да обезбедува информации за актуелни програми, проекти и донатори, како и соодветна помош за искористување на ИПА фондовите. Од особена полза ќе биде канцеларијата на ЗЕЛС во Брисел, каде ќе се лобира за грантови за поддршка на општините, како и континуираното градење на добри односи со меѓународни и домашни организации. Нацрт-стратегијата содржи и акционен план за реализација на целите.

Активностите околу стратешкото планирање се реализираат со експертска и финансиска поддршка на Програмата за човеков и институционален развој на УСАИД

DRAFT-STRATEGJIA E BNJVL-SË PËR VITIN 2011 – 2015, E DËRGUAR NË SHQYRTIM DERI TE KOMUNAT

Komisioni për planifikim, i formuar me vendim të Bordit drejtues të BNJVL-së, i përbërë nga kryetarët e komunave Karposh, Gostivar, Dibër, Ilinden dhe Haraçinë si dhe përfaqësues nga shërbimi profesional i BNJVL-së, përgatitën draft versionin e planit të ri strategjik të BNJVL-së për periudhën 2011-2015. Draft versioni është dërguar deri te të gjitha komunat në shqyrtim dhe pas sublimimit të propozimeve dhe drejtimeve të marra e njejtа do të vendoset në miratim nga Bordi drejtues i BNJVL-së.

Draft Strategjia përfshin tetë qëllime strategjike:

1. Lobimin dhe ndërtimin e kapaciteteve për lobim
2. Zgjidhje rrjedhëse të problemeve
3. Stabilitet financiar të komunave
4. Vendosja e sistemit të trajnimit të NJVL-ve
5. Përkrahje për shfrytëzimin e BE фондеве адегуесе
6. Azhurnitet të komisioneve
7. Sigurim të qëndrueshmërisë financiare të BNJVL-së
8. Kapacitete të përforcuara të shërbimit profesional të BNJVL-së.

BNJVL drejtohet kah sistemi bashkëkohor për lobim me qëllim përmirësimin e situatës në pushtetin lokal dhe përfaqësimin e suksesshëm të intereseve të komunave para pushtetit qendror, parlamentit dhe organizatave tjera vendore dhe të huaja. Sigurimi i pavarësisë financiare të komunave, nëpërmjet përcaktimit të politikave afatgjate për stabilitet financiar, vendosjen e strategjive për racionalizimin e shpenzimeve për dhënien e shërbimeve publike, zmadhimin e të ardhurave burimore për komunat, sigurimin e më shumë mjeteve nga transferet e buxhetit qendror, NPP, tатimet, kreditë... paraqesin, gjithashtu, strategji të rëndësishme

përpjekëse të BNJVL-së. Përforcimi i komisioneve dhe vendosja e implementimit të politikave të komisioneve dhe rrjetet profesionale të BNJVL-së janë fushat ku BNJVL dëshiron në periudhën vijuese t'i përkushton vëmendje më të madhe. Me caktimin e politikave për sigurimin e pagesës së plotë të anëtarësimit dhe caktimin e kategorizimit të shërbimeve themelore dhe të paguara BNJVL drejtohet kah sigurimi i vetëqëndrueshmërisë. Ajo që në periudhën vijuese BNJVL nëpërmjet caktimit të politikave për sigurimin e pagesës së plotë të anëtarësimit dhe caktimin e kategorizimit të shërbimeve të paguara themelore i kushtoi vëmendje më të madhe edhe vendosjes së sistemit për trajnime për përfaqësuesit e NJVL-ve, me standarde të vendosura për vëzhgimin e nevojave, evaluimin dhe çertifikimin e përgatitjes profesionale të nëpunësve shtetëror, kryetarëve të komunave, këshilltarëve dhe funksionarëve të tjerë nga NJVL-të, me çka BNJVL vendosi qëndrën trajnuese BNJVL për trajnime profesionale. Me rëndësi të veçantë për komunat është edhe përkrahja për shfrytëzimin e BE фондеве адегуесе, ku BNJVL drejtohet për të siguruar informacione për programet aktuale, projekte dhe donatorë, si dhe ndihmë адекуате për shfrytëzimin e IPA фондеве. Në dobi të veçantë do të jetë zyra e BNJVL-së në Bruksel, ku do të llobohet për grante për përkrahjen e komunave, si dhe në vazhdimësi ndërtimi i raporteve të mira me organizatat vendore dhe ato ndërkombëtare. Draft – strategjia përmban plan aksional për realizimin e qëllimeve.

Aktivitetet rreth planifikimit strategjik realizohen me përkrahje të ekspertëve dhe përkrahje financiare të Programit për zhvillim njerëzor dhe institucional të USAID.

ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ЗАВРШНА ФАЗ

Министерството за транспорт и врски, во јуни, ја достави прочистената верзија од текстот на предлогот на новиот Закон за градежно земјиште до сите релевантни институции за утврдување на нивното мислење, а ЗЕЛС истиот го достави до општините. Со овој предлог на закон се воведуваат значајни измени во управувањето со градежното земјиште, измени што ги иницираше ЗЕЛС и општините уште со започнувањето на процесот на децентрализацијата во нашата земја, кога се бараше општините да станат сопственици на градежно неизграденото земјиште. Под силен притисок на ЗЕЛС, Владата на крајот од минатата година, објави дека општините ќе управуваат со градежното неизграденото земјиште на нивната територија, од 1 јануари 2011 година, за што поинтензивно пристапи кон утврдувањето на законската регулатива.

Комисијата за урбанизам при ЗЕЛС во изминатиот период

активно се вклучи во интензивната подготовка на новите законски решенија, со кои ќе се овозможи локалните власти да имаат можност во името на државата да управуваат и располагаат со градежното неизграденото земјиште што се наоѓа на нивната територија, а и да се стекнат со право да бидат сопственици на земјиште. Во предложените законските одредби е предвидено ЗЕЛС Тренинг центарот да го организира и спроведе обучувањето на овластените општински лица за да можат адекватно да ја спроведуваат постапката за продажба и закуп на градежното неизграденото земјиште на нивна територија во името на државата. Со издавањето на лиценците ќе се гарантира подготовноста на општините за преземање на овие активности. Исто така во законските одредби е предвидено формирање на Национален совет за градежно земјиште, во кој е предвидено ЗЕЛС да има тројца претставници.

ОПШТИНИТЕ ЗАИНТЕРЕСИРАНИ ЗА ИЗРАБОТКА НА ЛОКАЛНИ ИКТ СТРАТЕГИИ

ЗЕЛС континуирано работи на реализација на проектот за помош на општините во нивниот стратешкиот развој со информациските и комуникациските технологии, односно на проект за експертско советување при изработка на локални ИКТ стратегии. Заинтересираноста и посветеноста на општините за развој на оваа област на локално ниво беше потврдена со големиот број апликации (од 45 општини) доставени до ЗЕЛС, од кои по принципот на извлекување со лотарија беа избрани четири општини со различно ниво на ИКТ развој. За да се олесни и забрза интеграцијата на овие технологии во сите ЕЛС, ЗЕЛС публикуваше и издание „Прирачник за изработка на локални стратегии во областа на информатичката и комуникациската технологија“ кој беше доставен до сите

општини, а може и да се преземе и од веб страницата на ЗЕЛС www.zels.org.mk.

ЗЕЛС ќе обезбеди помош за експертско советување за нови десет општини кои ќе бидат посетени од експертите и ќе добијат стручна помош, совети од оваа област и насоки за изработка на свои локални ИКТ стратегии. Во нив локалните власти ги дефинираат приоритетите и главните цели за нивниот развој во Е-општина. Изборот на следните општини ќе се врши со аплицирање од страна на сите ЕЛС преку принципот на лотарија на кандидатите, распоредени според регион, што треба да се случи следниот месец (јули), а да заврши до крајот на годината. Проектот се реализира со финансиска поддршка на СДЦ - Швајцарската агенција за соработка и развој.

ПРОПОЗИМ ЛИГЈИ ПËР ТОКËН НДËРТИМОРЕ НË ФАЗË ПËРФУНДИМАРЕ

Minsitria për transport dhe lidhje, në qershor e parashitroi versionin e pastruar të tekstit të Propozimit të Ligjit të ri për tokë ndërtimore deri te të gjitha institucionet relevante për përcaktimin e mendimit të tyre, ndërsa të njejtin BNJVL u'a dorëzoi komunave. Me këtë propozim të Ligjit përfshihen ndryshime të rëndësishme në menaxhimin me tokën ndërtimore, ndryshimet që i incion BNJVL dhe komunat që nga fillimi i procesit të decentralizimit në vendin tonë, kur u kërkua komunat të bëhen pronarë të tokës së pandërtuar ndërtimore. Me presion të madh të BNJVL-së Qeveria në fund të vitit të kaluar, deklaroi se komunat do të menaxhojnë me tokën e pandërtuar ndërtimore në territorin e tyre, nga janari 2011, me ç'rast në mënyrë më intensive aderoi drejt përcaktimit të rregullativës ligjore.

Komisioni për urbanizëm pranë BNJVL-së në periudhën e

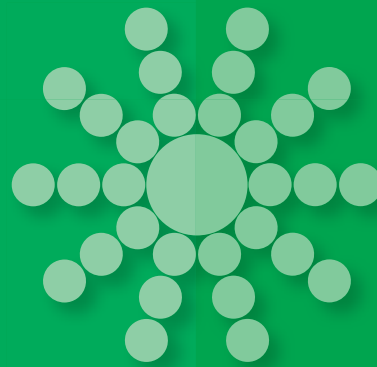
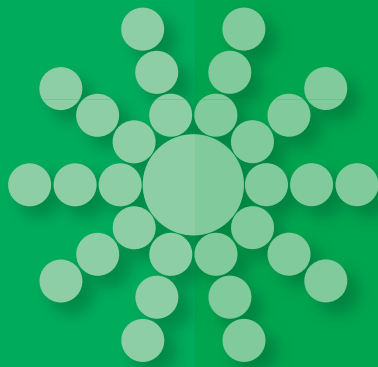
kaluar, në mënyrë aktive u kyç në përgatitjen intensive të aktvendimeve të reja ligjore, me të cilat do të mundësohet pushtetet lokale të kenë mundësi në emër të shtetit të menaxhojnë dhe disponojnë me tokën e pandërtuar ndërtimore që ndodhet në territorin e tyre, por edhe t'a fitojnë të drejtën të jenë pronarë të tokës. Në dispozitat e propozuara ligjore është parashikuar BNJVL Qendra e trajnimeve t'a organizojë dhe zbatojë trajnimin e personave të autorizuar komunal, që në mënyrë adekuate të mund t'a zbatojnë procedurën për shitje dhe dhënie me qira të tokës së pandërtuar ndërtimore në territorin e tyre në emër të shtetit. Me dhënien e liçensës do të garantohet gatishmëria e komunave për ndërmarjen e këtyre aktiviteteve. Gjithashtu në dispozitatat ligjore është parashikuar formimi i Këshillit Nacional për tokën ndërtimore, në të cilën është parashikuar BNJVL të ketë tre përfaqësues.

KOMUNAT TË INTERESUARA PËR HARTIMIN E TIK STRATEGJIVE LOKALE

BNJVL në kontinuitet punon në realizimin e projektit për t'u ndihmuar komunave në zhvillimin e tyre strategjik me teknologjitë informatike dhe komunikative, respektivisht të projektit me këshillim nga ekspertët gjatë hartimit të TIK strategjive lokale. Interesimi dhe përkushtimi i komunave për zhvillimin e kësaj lëmie në nivel lokal, u vërtetua me numër të madh aplikimesh (nga 45 komunat) të parashtruara në BNJVL, nga të cilat sipas parimit të llotarisë u zgjedhën katër komuna me nivel të ndryshëm të zhvillimit të TIK. Që të lehtësohet dhe të përshpejtohet integrimi i këtyre teknologjive në të gjitha NJVL, BNJVL publikoi edhe botimin „Doracak për hartimin e strategjive në lëminë e teknologjisë informatike dhe komunikative“ që u parashtrua deri te të gjitha komunat, ndërsa është i

afrueshëm edhe në ueb lokacionin e BNJVL-së (www.zels.org.mk).

BNJVL do të sigurojë ndihmë për këshillim nga ekspertët për 10 komuna të reja, të cilat do të vizitohen nga ekspertët dhe do të fitojnë ndihmë profesionale, këshilla nga kjo lëmi dhe drejtime për hartimin e TIK strategjive lokale të tyre. Në to pushtetet lokale i definojnë prioritetet dhe qëllimet kryesore për zhvillimin e tyre në E-Komunë. Zgjedhja e komunave vijuese do të kryhet me aplikim nga ana e të gjitha NJVL-ve, përmes parimit të llotarisë së kandidatëve, të klasifikuar sipas rajoneve, që duhet të realizohet muajin e ardhshëm (korrik) ndërsa të mbarojë deri në fund të vitit. Projekti realizohet me përkrahje financiare të (SDC) Agjencioni Zvicëran për bashkëpunim dhe zhvillim.

КАКО ДО ЕФИКАСЕН МОДЕЛ ЗА ФИНАНСИСКА РАСПРЕДЕЛБА

МЕЃУ ЛОКАЛНАТА И ЦЕНТРАЛНАТА ВЛАСТ

На 11 јуни, во хотелот „Александар палас“ во Скопје, во организација на УНДП и ЗЕЛС се оддржа тркалезна маса, на тема „Патоказ кон поставување систем за финансирање на еднакви услуги за сите граѓани-следни чекори“. На трибината учествуваа, потпретседателот на Владата на РМ, Зоран Ставрски, министерот за локална самоуправа, Муса Џафери, постојаниот претставник на УНДП во нашата земја, Диадра Бојд, заменик постојан претставник на УНДП, Ан Мари Али, голем број градоначалници, како и експертите од Универзитетот-Џорџија Стејт-Ендрју Јанг школата за политички студии, кои ја подготвија физибилити студијата „Финансирање на еднакви услуги за сите граѓани“ што беше и тема на разговор. На трибината се разви полезна дискусија во однос на платформата изведена од препораките и приоритетите на физибилити студијата. Беше истакнато дека, обидот да дознаеме каква е реалната состојбата со финансирањето на ЕЛС и кои се можностите за нејзиното подобрување, се од голема важност за локалните власти во земјата. Анализите кои ги направи ЗЕЛС во 2008 година покажаа дека македонските општини се убедли-

во најсиромашните, споредено со општините од пет земји од регионот. Општините тоа го чувствуваат и во секојдневното извршување на своите надлежности, каде има огромен недостаток од префрлени средства од централната власт, што се рефлектира на услугите што им се нудат на граѓаните. Знаоѓањето на вистински реален начин да се пресметаат фискалните капацитети на општините, да се пресмета колку реално чини спроведувањето на доверените и префрлените надлежности во процесот на децентрализацијата, како и утврдување на можноста за поголема поделба на даноците и приходите меѓу централната и локалната власт, ќе овозможи понатамошно обезбедување на еднакви услуги за сите граѓани во земјата. Оваа дискусија помогна во зацртувањето на натамошните правци за создавање на еден нов развоен систем на трансфер на финансиски средства меѓу централната и локалната власт. Се дискутираше според клучните претпоставки предвидени со Студијата и Акциониот план, каде беа разгледани можностите за нивно прераснување во реално спроведлив, ефективен и оддржлив модел на финансиска реформа.

СИ ДЕРИ ТЕ МОДЕЛИ ЕФИКАС ПËР НДАРЈЕН ФИНАЦИАРЕ

НДËРМЈЕТ ПУШТЕТИТ ЛОКАЛ ДНЕ QENDROR

Мë 11 qershor, në hotelin „Aleksandar Pallas“, në Shkup, në organizim të UNDP-së dhe BNJVL-së u mbajt tryezë e rrumbullakët, me temë „Udhërrëfyes drejt vendosjes së sistemit për financimin e shërbimeve të njejta për të gjithë qytetarët- hapat vijues“. Në tribunë morrën pjesë, nënkryetari i Qeverisë së R.M-së, Zoran Stavrevski, ministri për vetëqeverisje lokale, Musa Xhaferi, përfaqësuesi i përhershëm i UNDP-së në vendin tonë, Diadra Bojd, zëvendës përfaqësues i përhershëm i UNDP-së, An Mari Ali, shumë kryetarë komunash, si dhe ekspertët nga Universiteti-Xhorxhija Stejt-Endrju Jang shkolla për studime politike, që përgatitën studimin fizibiliti „Financimi i shërbimeve të njejta për të gjithë qytetarët“ që ishte edhe temë bisedimesh. Në tribunë u zhvillua diskutim i gjërë sipas platformës e realizuar nga rekomandimet dhe prioritetet e studimit fizibiliti. Ishte theksuar se përpjekja për të ditur se cila është situata reale me financimin e NJVL-ve dhe cilat janë mundësitë për përmirësimin e tyre janë me rëndësi të madhe për pushtetet lokale në vend. Analizat të cilat i zbatoi BNJVL në vitin 2008 treguan se komunat e

Maqedonisë janë kryesisht më të varfërat, krahasuar me komunat nga pesë shtetet nga rajoni. Komunat atë e ndjejnë edhe në ekzekutimin çdo ditësh të kompetencave të tyre, ku ka mungesë të madhe nga mjetet e bartura nga pushteti qendror, që reflektohet në shërbimet që u ofrohen qytetarëve. Gjetja e mënyrës së vërtetë reale për tu llogaritur kapacitetet fiskale të komunave, të llogaritet sa realisht kushton implementimi i kompetencave të bartura në procesin e decentralizimit, si dhe caktimi i mundësisë për ndarje më të madhe të tatimeve dhe të ardhurave ndërmjet pushtetit qendror dhe atij lokal do të mundëson sigurim të mëtutjeshëm të dhënies së shërbimeve të njejta për të gjithë qytetarët në vend. Ky diskutim ndihmoi në shënimin e drejtimeve për krijimin e një sistemi të ri zhvillues të transferit të mjeteve financiare ndërmjet pushtetit qendror dhe atij lokal. U diskutua sipas supozimeve të rëndësishme të parashikuara me Studimin dhe Planin aksional ku ishin të shqyrtuara mundësitë për kalimin në model të qëndrueshëm real dhe efektiv të reformës financiare.

